

ایلو پینہ غاتیا

2 میکیو پینہ

خزم: کسرنا چاہوک، غلام نبی راہی
(افضل مراد)

3 میکیو پینہ

نوشتا تک: براہوئی زبان خطرہ غاتا گواچی
(پروفیسر سعید لہڑی)

4 میکیو پینہ

نوشتا تک: براہوئی زبان
(واہجہ لطیف الملک بادینی بلوچ)

5 میکیو پینہ

چاچ: گشادنا گشاد
(سکندر سالک)

6 میکیو پینہ

افسانہ: ہمسفر
(ارٹیکو بوش)
(غمنخوا حیات)

7 میکیو پینہ

بوگ شوگ: بندغ خریں مفک، زندخریں کیک تے
(محبوب شاہ)

8 میکیو پینہ

افسانہ: کینسرن گواچی وطن
(ملک عیسیٰ خان رند)

9 میکیو پینہ

نظم: سید غریب شاہ انجم
غزل: زبیر درویش، بسیمہ
غزل: میر احمد شاکر

10 میکیو پینہ

افسانہ: ناپور و آ آرمان
(رفیق شاد)

11 میکیو پینہ

ایلو پینہ غاتیاں برج

12 میکیو پینہ

احوال سفر: امریکہ ہم ملک اسے..... (24)
(آصف بلوچ)

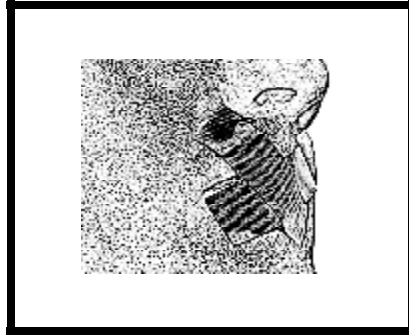
ہفتگی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

زبان نارکھ اناسوج

(شوئکال)

براہوئی زبان نابابت داکان مست دا گرتی کس کہ لس بندغ
آک تینا زبان ۽ گیرام کنگ ۽، یا گڑا سوب اسے آن اوئی
ہیت کپسہ۔ یاداہم کہ شاری زندانا سوب آن براہوئی زبان آ
ایلو زبان تا اثر زیات متنگ ۽، ہراناسوب آن دادے نشان
رسینگ انگ ۽۔ و ہندن داہیت ہم کہ روزگارنا وسیلہ غاک ایلو
زبان تینی ۽، گڑا زبان ناپاروک آک تینا زبان ۽ شیف تکسا
اوئی ہیت کنگ یا اوناخ و بن ماسی ہیت آتے کپسہ، کہ او فک
خراب ختگیس۔ داہیت آک تینا جاگہ غا، ولے اسہ راستگی اس
داہم ارے کہ براہوئی زبان اٹ نوشت وخوان کروک آتا اسہ
تپہ اس ہم زبان ۽ سچا کنگ ناپارسا داڑتون پام یا بے پامی اٹ
بیدا کنگ ائی ۽۔ داکان مست براہوئی زبان نالسی کہ
غاتے تی زبان ناہندن ۽ دروشم اس مونی اتنگ نا کوشٹ کنگ،
ہراڑان اوناختی دروشم نا بگڑ متنگ نا خلیس کاٹم ہرنے۔ و
ہندن داڑان دا کہ غاتا قدامت آسوج چست مسکہ۔ داسہ
اسہ چراس داہنا کرینے کہ براہوئی زبان ناختی آیا "مستعمل" آ
لوز آتا جاگہ غا پوسکن ۽ لوز گڑسا اودے لسانی خاہوت اسے
تون زور اٹ گندنگ نا کوشٹ متنگ ائی ۽۔ داڑسکان کہ
اصطلاح جوڑ کنگ ناپن آہندن ۽ لوز اتنگ انگ ۽ کہ ہراڑان

ہیدکاروشوکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیبل روڈ کوئٹہ غان شہک کرسا 302
فیبر 1 یونیورسٹی سلیکس جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

خزم

کسر ناچا ہوک راہی..... غلام نبی راہی

اخباری کالم اسکان
انشائیہ غان بلیس
افسانہ و ڈرامہ
اسکان ہراوڑ اٹ
خواہسکہ تینا ہیبت ع
کریکہ۔ او تینا
ماخول آ وڑاٹ تینا
ستر آ حیثت بھاز بھلو
بھلو ہیبت کریکہ
ہراڑان اونا لاٹھی نا
درشانی مریک۔
اسہ نیم خوانندہ ونیم
قبائلی راج اسے ٹی

صاحب نایادگار پروگرام آ تیان ء۔ دا
پروگرام آ تا وڑاٹ بلوچ مخلوق نارسم و
رواج و توٹا و بش نا وڑ و ڈول نا درشانی

ای دخت وخت دا ہیبت آ سوچوہ و خوشی و
حیرانی ہر قوم آتون گون دا تعلق ء پھہ
منگ نا کوشت کیوہ۔ ہیبت دادے کہ
اسہ بندغ اس اسہ وخت اٹ کل ء امر
وڑک۔ اوکل انا گرج امر مریک؟ اونا مہر
وعقیدت نا تالانی ہر تپہ ہر وئی، ہر وڑا نا
مخلوق تون بریبر امر منگ کیگ؟ او
ہراگ کا ہک مخلوق اونا دا پار ایپار مچ
مریک ملوک آ مون اتون مخلوق نا کرہ
غانے پارسا، مخلوق نا مخفنگ کن وڑ جوڑ
کریکہ۔ اینوکتے تینا ہنن آ سنگت نابارو
اٹ ہیبت کردئی ء۔ راہی صاحب بھاز
بھلو و شتوٹو اس کس۔ او افسانہ ڈرامہ و
موضوع واسلوب نارداٹ ہر وڑا نا تنقید آ
پوروس۔ براہوئی زبان نا خوش بختی ء کہ
اودے غلام نبی راہی آ نبار ء نوشتو ک اس
دو بس، و لے دار راہی صاحب نا بد بختی ء
کہ اودے براہوئی ادب اٹ اسہ
نوشتو ک اسے نا حیثیت اٹ جاگہ ملو۔
ہرانا او حق دار کس، اودے اٹس کہ یات
کردئی کس، او خس حق ادا منگ کتنے۔
”راہی“ و ”لاڈی“ کون ء نوشت مونی
اتوک آ ء دیر اوست آن دنگ کیگ۔ ”پڈ
گیر“ ”زراب“ و ”خاخر“ کون ء ٹی وی
ڈرامہ ہر وک آک اودے ہراکان
است آن درور۔ ریڈیو پاکستان کونڈ
ہراڑے غلام نبی راہی اسہ سینئر ء پروڈیوسر
اسے نا حیثیت اٹ وخت تیر کرے راہی
نا بے مٹ خدمت آ تا بدل اٹ بے
واک آ مسٹر آ نبار خن تے ہڑسک۔ دا
ریڈیو ء راہی داخس زیبائی کس، ہراڑا
براہوئی زبان و ادب ء گمر ء۔ ”مخلقی
کچاری“ و ”شاہ بیگ دتاخ“ راہی

..... افضل مراد

نوشتہ کروک آ بندغ نا انت حیثیت و
گچنی مریک، او داڑان جوان وڑاٹ
واحب کس۔ و لے او سوچ انا چراغ ء
کسفنگ کن البیو کہ۔ او تینا دا نگ ایگ نا
مخلوق ء شعور تنگ کن شعوری کوشت
اٹ دے ون لگو کس۔ راہی صاحب
ورنا تیان جوان انگا کاریم تا خواہندار کس
او ریڈیو ٹی ہم ورناتا پروگرام آتون
زیات است خواہی نشان تسک۔ اور ریڈیو
آن بلوچستان نا لاٹخ آ ورناتے گچین
وڑاٹ درستی راستی کرے۔ داڑے دا ورناتا
تا پن تے تنگ نا گرج اف و لے دا
ہیبت آ گمر ضرور ارے کہ خواجہ راہی نا
چچکو ر اٹ بلوک آ ورناک اینو بھلا بھلا
عہدہ غانا تیا سلوک ء۔
”استو نا بندغ“ راہی نا براہوئی زبان
اٹ شینک مروک آ ڈرامہ غانا اولیو
کتاب ء۔ دا ڈرامہ غانا کتاب اٹ
خواجہ راہی ٹی وی ریڈیو واسٹج نا گڑاس
ڈرامہ غانے وڑک نا ڈول اٹ اور
کرینے۔ داڑان بیدس اونا بیرہ ڈرامہ
غانا بے حساب اسکرپٹ آک ریڈیو ٹی
وی آن بیدس بھاز انگا سنگت آتون
خوندی ء۔ دا فٹا شینک منگ آن پد راہی
نا کورون واسلوب آ جوان وڑاٹ ہیبت
کنگ مریک۔ راہی صاحب دا کتاب
آتے شینک کنگ المی تکتو کہ، ہندا سوب
ء کہ دا نوشت آک اونا زنداٹ مون آ

راہی صاحب نا عقیدت مندی کن چٹ ء
وخت اس ہم وقف کتنے۔ و لے لگہ کنگ
بے معنہ ء انتے کہ راہی صاحب آ نبار آ
خواجہ غاک ذرائع ابلاغ نا وڑاٹ پن
کنگ نا آہری افس۔

راہی صاحب ء تینا خواننگ و نوشت آن
وخت ملو کہ ہندا سوب کس کہ او چا پلوسی و
جی حضور نا پالیسی آ عمل کتو کہ۔ او
سیرت النبی نا براہوئی بدل آن بیدس
بھاز آ پی آ افسانہ و ڈرامہ نوشتو ک آ تا
افسانہ و ڈرامہ غانے براہوئی ٹی بدل
کرے۔ او بھاز آ ناول و افسانہ غانا
مرکزی خیال ء ہلسا خلقی وڑاٹ بھاز
گچین وڑاٹ نوشت اٹ اتسا براہوئی
ادب ناکٹ ء پرکنگ نا سوب جوڑمس۔
خواجہ راہی نا خواننگ نا دنگ بھاز تالان
کس ہندا سوب کس کہ او کڑن سرحال نا کمی
الو۔ ایلو دا کہ او مشاہدہ و چا ہنداری ء
کمال نا کچ اسکان پھہ مسک۔ او تینا خوک
انا چکا بھلا ویل آتے سرحال جوڑ کرسا
نوشت اٹ ایسکہ آ وڑاٹ نوشت ء بندغ
اس کس۔ سرحال تون اور راہی صاحب
صنف انا وڑاٹ لگوک آ رکھ آتے
منٹو کہ۔ اور ریڈیو نا کاریم آن بلیس

مریک۔ راہی صاحب شاری زند و اونا
ویل آتے بھاز کم تینا نوشت اٹ ایسکہ
اودے خلقی زند و اونا مخلوق تون مہر کس۔ او
زند تو شاراٹ تیر کریکہ، و لے او خلق اٹ
رہنگو ک آ کوک آ بندغ نا غٹ آ جوانی
تیان پڑکس۔ اودے پروگرام ”شاہ بیگ
دتاخ“ بھاز وڑا کہ، بلکن دا کل ء وڑا کہ،
دا ٹی راہی صاحب خلقی راج اٹ زند تیر
کروک آ مخلوق نا، و اوقتا نیام اٹ جوڑ
مروک آ و پوک آ رشتہ غانے و اوقتا ویل
آتے تینا نوشت اٹ ایسکہ۔ داڑان
بیدس شاہ بیگ نایادگار آ کڑدار ء ہم تہیت
کریکہ۔ صداکاری نا دنیا ٹی شاہ بیگ نا
کڑدار یادگار ء حیثیت اس تنگ۔ راہی
صاحب ریڈیو ٹی ہراست خواہی و خواری
اٹ تینا وخت ء تیر کرے اونا مٹ
ملپک۔ و لے بد بختی دادے کہ ریڈیو نا
اوفر آک اودے داخس پذیرائی تھوس
اودے ویل آتہ شاعر ء اونا کاریم
اٹ اژاند شاعر ء اودے کاغذی
کارروائی تہیت گٹ کرسا ذہنی فریشانی
تسہ۔ غٹ آن مست اودے بلڈ پریشر نا
غا و ہندا سوب آن مس ہرا پد آن روتہ
غانے تینا سوگو کرے و اخیر کزیت نا

براہوئی پاروک آ تا دو تیان براہوئی زبان خطرہ غاتا گواچی

بی بی سی نا 21 فروری 2009ء نارداٹ براہوئی زبان دنیا نا غیر محفوظ آ زبان تیان اسٹ۔ برٹیکا انسٹیٹیوٹ پیڈیا نارداٹ براہوئی پاروک آ تا بھلا کچ ارا زبان تے چاہوک Bilingual (بلکہ بھاز آک اراٹ آن زیات زبان تا چاہوک Multilingual)۔ ہندا سوب آن Language Shift یعنی تینا چندانا زبان ۽ السا ہمسائے قوم تھون اوقتا زبان اٹ ہیٹ کنگ براہوئی پاروک آ تا فطرت جوڑ سنے۔ ہندن براہوئی پاروک آک تینت تینا لکھی زبان براہوئی ۽ پد ہنسا غیر محفوظ Unsafe آ زبان تے ٹی اوار کریو۔

مریک ولے اگہ مالک براہوئی زبان اٹ ہیٹ کروک اسے ونوکر یا مزور تے اوغان اسے، تو ہم رابطہ اوغانی ٹی مریک۔ اگہ افسر براہوئی ٹی ہیٹ کروک اسے و چڑا اسی یا ڈیور تے اوغان ۽، تو اوقتا نیام اٹ ہیٹ اوغانی ٹی مریک، ہندن اگہ افسر اوغان و چڑا اسی یا ڈیور تے براہوئی ٹی ہیٹ کروک ۽ تو ہم رابطہ و اظہار اوغانی ٹی مریک۔

براہوئی پاروک اس اوغان اسے نامہمان مرے یا کہ مہماندار مرے ہیٹ اوڑتوں اوغانی ٹی کیک۔ ہندا تسکان کہ اگہ اسے اوغان ۽ پھیر اس پنڈت کنگ براہوئی پاروک اسے آ برے تو دا ہستی دار آ براہوئی ٹی ہیٹ کروک آ ہمو پھیر کن ہم تینا لہ نا ترک آ زبان آن مون ۽ ہنسا اوڑتوں انا زبان اوغانی ۽ خوشی اٹ کیک۔ بلوچ دھرتی آ بس و مٹی تاشی و ڈیور آک ہم اوغان آ سواری تھون اوغانی کیرہ، براہوئی پاروک سواریک اوغانی ہنسا ہنسا اوغانی ہیل کیرہ۔ براہوئی پاروک آک تینا اراتے ٹی موبائل فون آ تینا اوغان آ واقف و سنگت آتھون ہر وخت زور زور آن اوغانی ٹی گپ خلیہ، ہراڑان کل اراوالاک ہنسا ہنسا اوغانی ہیل کیرہ۔ اراکھی زبان تا گنا مپ Language Nest پانگک۔ ولے براہوئی زبان تینا کتا مپ اٹی ہم رکھوک اف۔ براہوئی پاروک آ تا چناک ہم تینا بھلاتے خنسا اوھیان پنت ہر فسا اوغان تھون اوغانی کنگ نا کوشت ۽ کیرہ۔ ہندن براہوئی پاروک آ تینا ٹیک ہم تینا زینہ غاتیا ہر سا اوھیا بنا ارا اوغان تھون اوغانی ٹی رابطہ و اظہار نا کوشت ۽ کیرہ۔ براہوئی پاروک آ تا ساگک و ہرام تے ٹی موسیقی تو ایہن ہم اوغانی خلنگک۔ براہوئی پاروک آ تا گاڈی

تیان اوغانی شیر و موسیقی نا توار تے توکل برہ، براہوئی ایف ایم پروگرام اٹی اگہ اوغان کالرا سون کیک تو براہوئی آ رے اسے دم تینا براہوئی زبان ۽ السا اوڑتوں

..... پروفیسر سعید لہڑی

پاروک افس بلکہ سندھی ۽۔ سندھی یا اوغان تھون براہوئی پاروک آک اوقتا زبان اٹ جم و جوش اٹ ہیٹ کرسا اوقتا کس کس پاپے ہندا تا اثر تنگ نا کوشت کیرہ کہ سنے نے آن زیات اوغانی یا سندھی بریک۔ ہندن اگہ ن براہوئی پاروک آک اڑبک اسے خن تو اڑان مست فارسی ٹی ہیٹ ۽ شروع کینہ اگہ ن دن کینہ تو چین غیر قوم اس امر و سننے براہوئی کے؟

دانا براہوئی پاروک آ تا لسانی رویہ ۽۔ دانا لاچی اف بلکن نا بھلا زوری، ناقص، عیب

و نجا مگر مانہ غفلت ۽۔ چین نازبان اٹ ہیٹ کنگک آن ہمو وخت آ نوفا فاندہ و نفع اس طے، ولے داڑان تینا لہ نا زبان ۽ بھاز نستان رینگنگ انگ ۽۔ ہندا سوب آن تو براہوئی اینو Vulnerable آ زبان تے ٹی حساب مریک، یعنی ہمسائے قوم تا با اثر آ زباک اودے چارما کنڈ آن کیدنگ وکورنگ ۽ تینا دھرتی نازی آ اوغانی سندھی یا ایلو زبان تینا زیات ہیٹ کروک آ براہوئی پاروک آک شاعر ادیب، گلوکار و ایلو زبان دوست آ تا خواری تے پوک کرسا اوقتا زنی آ مٹش شاعنگک ۽۔ اینو براہوئی پاروک آ تا دا حقی حالت اٹی ادبی کاریم تا مثال ہندن ۽ دکہ اسٹ اس تین کن گاڈی اس ہلے سلفے ہڑدے سفاکے تے اونا بیہ سفت ۽ کے۔ ولے کاریم اٹ اٹپ تے۔ کا ہے برے اوچن تا گاڈی تے ٹی، تو ہر بندغ چا ک کہ اونا گاڈی نا انجی سلوک سلوک سیز مریک۔ ٹیرک تے ہم پچر مریرہ۔

رحمان بابا پاک چین بیگانہ نازبان ۽ ہیل کنگک اسے کمال اسے، ولے تینا لہ دھرتی نا زبان ۽ انگک بھاز بھلو بے کمالی اسے۔ تینا چندانا زبان ۽ انگک و چین نازبان ۽ اوڑتوں

کننگ ہندن ۽ دن کہ کس اس تینا حقی آلہ غان مون ۽ ہنسا چین بیگانہ اسے نامہ نا خیال داری و خدمت اٹی لگے۔

خطرہ ٹی تموک آ و غیر محفوظ آ زبان تا اسے بھلو نشانی اس دا ہم ارے کہ اوقتا پاروک آ قوم تا تینا تینا باوہ پیرہ ٹی زبان نا بارواٹ اسے مٹنی ۽ سوچ و رویہ اس مریک۔ اوک تینا زبان ۽ ناخواندگی۔ جہالت پد تمگک و تار مٹی نا علامت و چیدہ خیال کیرہ۔ ن ہم تو تینت تینا براہوئی پاروک آ تے سادہ بی نا شغان ایتنہ۔ ہر کس سفا و خاص براہوئی ٹی ہیٹ کیک یا براہوئی آن بیدس چین زبان تے ٹی ہیٹ کپ اوڑان فخر کنگک نا ہندا آخہ و ملنڈ کینہ۔ اوقتا ن پچن نا براہوئی، مش انا براہوئی، ریک انا براہوئی، صحرائی، گدانی، دشتی، شوان یا دیچہ انت پانہ۔ ہندن اینو نا براہوئی پاروک آ خواندہ عالمہ غاک براہوئی لوز آ کی، یا امان، غان بد دیرہ۔ اینو براہوئی پاروک آ مٹن تے اگہ چناک تا تے یا تاتی پارو تو اوک بھاز بد دیرہ و جنگ ایترہ۔ پارہ ن مگہ پیر مسمن یا دشت آن بسن کہ سنے، تاتی، پارہ۔ ہندا سوب آن براہوئی زبان نا چندی لوز آ تا ہند ۽ اردو و ایلو با اثر زبان تا لوز آک ہلنگک ۽۔

اینون تھ آن سما کین تینا خن تے پچن و ہرن کہ ن براہوئی پاروک آک تینا فرض عین آن آخ غافل و بے پرواہ اُن۔ ن امر ۽ مگر مانہ غفلت اسے نا گواچی اُن۔ ن دا ہرن کہ ن براہوئی پاروک آک تینت تینا چندانا اصل لہ و دھرتی نازبان ناخس حق ۽ ادا کنگک اُن۔ ن تینا چندانا پید ایشی و باوہ پیرہ نازبان ۽ اونا سہی و جائز ہند ۽ آخ تسن اوکان پد چین تیان گلہ کین۔ اگہ ن براہوئی پاروک آ تے ایلو زبان تے ٹی ہیٹ کنگک آن منع کین تون ہم شریک جرم اُن۔ و بایدے سنے احساس جرم مرے۔

تاریخ شاہد ۽ کہ خاچوک و تنگان آ قوم تا زباک ہم خاچہ و کوک آ زبان تا پاروک آ قومک ہم تینا اقدار و ثقافت و شناخت اتون اوار مدام اودیم مریرہ۔

نوشتانک

براہوئی زبان

چھاپہ خانہ غاک ہم ایجاد مسنو۔ چینی زبان
اٹ اولیکو کتاب 868ء اٹی ٹھیک مسنے،
اوکان پد ہندوستان اٹ پرتگیز یک اولیکو
کتاب ء چھاپ و ٹھیک کریر۔ مسرتج

..... واجہ لطیف الملک بادینی بلوچ

چیئر مین بلوچی پٹ و پول لہرانکی گل نوشکے بلوچستان

قدیم نینوانا کچی و دمب آتیاں ہم مٹکن ء

کتا بجاہ دو بسو۔ و ہندا کتا بجاہ ٹی منشا
بسوک ء تختی تیا نوشت نادر و شمش خنگانے۔ و
داک لندنا ن عجاہ گھراٹ تخوک ء۔
دافتا کچ 22000ء، داسکان ہندا تختیک
لندنا اٹ ساڑی اریر۔ داڑان دا ہیئت
مون آبریک کہ انسان ہمو وخت آن تینا
زبان نامون مستی و تینا تاریخ ء مدام زندہ
تختیک کن فکر مند مسنے، و پٹ و پول اٹ
مسنے و ریشی پچ آتیا ہم تینا سوچ و فکر آتے
نوشکے کرینے۔ حضرت مسیحؑ نا تورات خل آ
نوشکے مسنے، او وخت آ کتاب متنے، بلکن ہر
گڑاغا کہ نوشکے کرینو، اودے پیڑانو، یازی
پہ زی سخانو، و ہندا فتنے کتا بجاہ نازیب و
زینت جوڑ کرینو۔ یونان اٹ سنے شششی
کرن اٹ عبادت گاہ تیشی کتا بجاہ تا آغار
آک ملرہ، ہندن ارسطو، افلاطون نادر اٹی
ہم کتا بجاک و جوداٹ بسو۔ ہندن مصر
اٹ مسرتج فرعونہ ماڑی تیشی کتا بجاک
ساڑی مسنو۔ ہندا قاسمب آن زبانک
زندہ سلیسو۔
دنیا ٹی دا وخت آسہ حساب اسے ٹی کم و ود
شش ہزار 909 زبان پانگہ۔ و مٹکن آ
زبان تیشی سریانی، عبرانی، اوستا، براہوئی،

بستا روا ہیئت اس تختک۔
نن بلوچ آن، و ننا زبانک بلوچی و براہوئی
ء، کہ ایونکنا سر حال براہوئی زبان ء۔ کنے
کن راج انا بندغ آک پارہ کہ واجہانی ہر
سر حال نازی آ نوشتہ کیسہ، و پٹ و پول
کیسہ، و لے پچٹ ننے براہوئی زبان نازی
آ معلومداری ایت۔ و راستگی دادے کہ
بلوچی کنار استیکو و براہوئی کتا چیکو خن ء۔
و کنے کتا دازبانک ساہ غان زیات دوست
ء۔ دافتا زمی آ مونی شرہ ناچ گیگ اف، کتا
فلسفہ اٹ بلوچی براہوئی ء، و براہوئی بلوچی
ء۔ و نن بلوچ آک بختا ورن کن اٹ اٹ،
واکان ہم زیات زبان نا خولجہ آن۔ نن
تینا زبان تے دا پوسکن انگا دوراٹ مون آ
دروٹی ء۔ افسوز نا ہیئت دادے کہ داسکان
ننا زبان تے اسہ خاص ء رسم الخط اس دوٹی
اف۔ و ہر بندغ بلوچی مرے یا براہوئی،
اودے تینا وڑ اٹ نوشتہ یک، بایدے
دافتے کن اسہ نوشت ناراہند اس پک
مرے، تاکہ کس دا بابت فریشان مٹف۔ و دا
نن کن شکی گری نا ہیئت اسے کہ ننا زبان تا
زی آ انگریز مستشرق آک اول سرکاریم
کرینو، و نن اوقا مثال ء ایقہ کہ ڈینس
برے، ارنسٹ ٹرمپ، بشپ کالڈویل،

زبان انسان نابائی سوانا اسہ نگر اسے، ہندا
رداٹ و وسیلہ اٹ انسان گڑا تا تام و پچس
ء ہم معلوم یک، ہندا وسیلہ اٹ انسان تینا
خیال، جوزہ، و مارشت آتا در شانی ء یک،
و توار خلنگ تون اوار داتی نوشتہ ہم یک۔
ولے انسان آن بیدس ساہداک دن کننگ
کیسہ۔ ایہن تو اوفتے ہم دوی ارے،
راستی اٹ اگہ ہنگے ہندا زبان انسان ء ایلو
کل مخلوق آتیاں زیات شرف و عزت
بختانے، و انسان ء حیوان ناطق ہم پارہ،
یعنی ”ہیئت کروک آساہدا“۔ انسان ء اونا
دوی ہندا خد عظیم کرینے کہ اگہ او تینے پہ
مرے گڑا دنیا نا ہر گڑا اونا رنداٹ تہیٹ
بریک، انسان دنیا ٹی ہیئت انا بنا ء امر
کرے؟ اگہ دا بابت اٹ نن ہرن راست
وراستگی گلاب نا پچل آنا تینا زبا دتون نا
مون آتہیٹ بریک، کہ دنیا نا اولیکو انسان
کہ اوکل انسان آتا باوہ اولیشر پاننگ، کہ
اونا پن آڈم ء، او وخت اس کہ دوی مس،
گڑا اوٹی ساہ شاخنگ، ساہ شاخنگ تون
اوار او ”آ“ پارے۔ و تینا رب انا ستا ء
کرے۔ وخت اس کہ آڈم دمہ بلک، گڑا
اونا دوی آن توار دوی مس، او ہیئت ء دنیا
اٹ اولیکو وار بنا کرے۔ ارٹی ہیئت
دادے کہ نن آڈم بورانگا رنگ و دروشم ء
پاند۔ آڈم ناکردا سوب آن المی ء کہ اود دنیا
نا اولیکو انسان و پیغمبر پاننگ، و اونا لقب
صفی اللہ نسک۔ پٹ و پول ناراڈاٹ ہیئت انا
اولیکو حرف ”آ، ای، او، او“ مسنو۔ اوکان
پد زبان مون مستی ہننے و شون ہلسا
ہننے۔ مونی گام پہ گام ہنسا کرینے۔ اگہ
نن تاریخ آسہ نظر اس شاعن، گڑا دا ہیئت
مون آبریک کہ انسان اول سراٹ ہیئت
کرینے، پدا ہندا ہیئت آتے حرف و لوزانا
دروشم تنے، وخت اس کہ حرف یا حرف
تہیٹی لوکہ، گڑا انسان شکل و دروشم آتا کس
و فوٹو ء کشاک، و تینا گدر یگوک آگڑا تارک
ء پک کریکہ۔ شکل و فوٹو آن پد لوز آک
ودی مسر، و لوز آتھن اوار زبا تک ہم شون
بلکر۔ بنا ٹی زبانک انسان نا آبادی تون
اوار کم مسنو۔ ہندن کہ اوقا آبادی زیات

گراٹرسن، جو لڑ بلاخ، ٹی برو، ایم ایف
اینڈروف، ایم بی ایم پیو، داسے، براہوئی
زبان نا گراٹمر و خاہوت نازی آ کاریم
کرینو، و دافتے خوانہ، خوش مرینہ کہ
انگریز آک ننا زبان کن دن کاریم کرینو۔
اسٹ پاکہ دراوڑی، اسٹ پاکہ پروڈو
دراوڑی، اسٹ پاکہ انڈوپورنی یا ہند
آریائی نظریہ و اسٹ توریانی یا اطالی نظریہ
پاکہ، راستی اٹ دا کل خالی ء ہیئت ء۔ و
ہرکس تینا زور اٹ زبان زانت یا ماہر
لسانیات پاننگ نا بے سہب کوشٹ
کرینے۔ ننا زبان نا ہر ہیئت اس ایلو زبان
تہیٹی ننے دو بس، نن بس بیدس پٹ و پول
آن اودے تینا خاہوت و خاندان پاند، ننا
اسہ ہم زبان زانت اس درست وڑ اٹ
پٹ و پول کتنے، انگریز و بدرنا پٹ و پول ء
مون آتختانے، نوشتہ کنگ ء بنا کرینے۔
راستی اٹ ہر زبان تہیٹ اسہ خاہوت
اسے، کتا پٹ و پول ناراڈاٹ ہندن
پاننگ۔ نن انگریز ء پنگ نا جاگہ غاتینے
پٹن، ننا زبان پادال اٹ زندہ ء، نن صوف
غانا زمی آ تولنگ نا جاگہ غاچش کن، تینا
زبان نامڈی تے اسجا کین، و اوفتے مون
آ سانسٹی ہندا ناراڈاٹ اتین، تاکہ کتا
پوسکن انگا چین اوقیان فاندہ ہرنے۔
براہوئی زبان اٹ کم و ود سد سال آن
کاریم منگ اٹی ء، و لے داسکان پٹ و
پول نا پڑا خاص ء بھرم اس مون آجنگ
کتنے۔ ننا زامی آ کاریم اف آن حساب
ء۔ براہوئی ٹی سانسٹی و ایلو علی کتاب آک
سد اس ہم مٹف۔ گڑا دا ڈول براہوئی
زبان امر مونی کاہک؟ ہندن براہوئی
زبان نارسالہ غاک ہم ہور تیا حساب
مریہ۔ و ہندن لگک کہ ہندا رسالہ غاتے
کن ہم نوشتکار اف، اٹنٹے کہ بیدس ”ستار“
آن ایلوکل رسالہ غاتے بندغ خوانے تو
اوقا مواد آک تین پہ تین آن بلوک ء۔
سوشل میڈیا ٹی کوکار خلنگ برجا ء، و لے
خالی کوکار آن چ مٹک۔ بلکن ننے عملی وڑ
اٹ زبان کن کاریم کروٹی ء۔

جاچ

گشاد ناگشاد

01

زیبائی فی کرینے، اونا نظم ”اے دیرے“ اسے پختہ ء کوشش اسے، اونا نظم ائی ربط (continuity) یا روانی ارے او خوانوک آ بندغ آ بھاز اثر شاک۔ اونا نظم انا منظر نگاری وخت اس بندغ ء الہرز نا غیرتی آ بلوچ آ تا یاد ء لیک، اوقا خیسن آ خن تے وغیرتی آ زند ء اوقا در شوم ولباس نا ہم خوبی ء بیان یک، اونا نظم ائی قلات نا میری، چا کر نا ماڑی، ست گرہ نا نقدس، نوری نصیر نا مسٹیکو پانی پت نا جنگ انا سر سہی، میر مہراب نا شہید منگ، نورا مینگل، شہید علی دوست و نواب نوروز خان نا قومی جنگ آ تا بھاز زیبائی اٹ ذکر ء کرینے۔ لوز آ تا تشبیہ ء بھاز (perfect) وڑائی استعمال کرینے۔“

”غموار حیات“ حمید عزیز آبادی نا نظم ”اے دیرے؟“ نا عنوان آ در شان خیال ء، ”ادساکن نا مخلوق خلق آ تہیت کنگ نا سفا انکا دیرا کن سلک کہ گوادر ہر اے میگا سٹی نا پت تنگ نا کس ء باور بفر و کہ اوڑے دیر انا اسے ٹیکسی پانزدہ ہزار روپی اوہ منت زاری فی سیگلک۔ داڑے جان درانی دارو درمان و خونتگ نا آسراتی کن براز ہر فلک کہ پیست و پکی گرن اٹ ہم نا مخلوق بجلی نا لوڈ شیدنگ نا خلاف چنا، نیازی تون ہڑے سڑک آ سلوک ء۔ دروہم نا تینا میر و لکری، سڑدار و نواب فرنگی نا کبھی ء چکا کہ داسہ ہم ہموفا پدز تک کبھی ء چکنگ کن ساڑی ء۔“

(برجاء)

- 32- شپا دو خوار ہر کند آ
33- ندر پار یہ ای سدا تینے
34- شونزہ
35- اے لکھ مراد خواجہ

- 36- خاخر زراب
37- شونزہ
38- خوف پیشن سلے
39- گڑا بخش کنے دلبر
40- ہمت

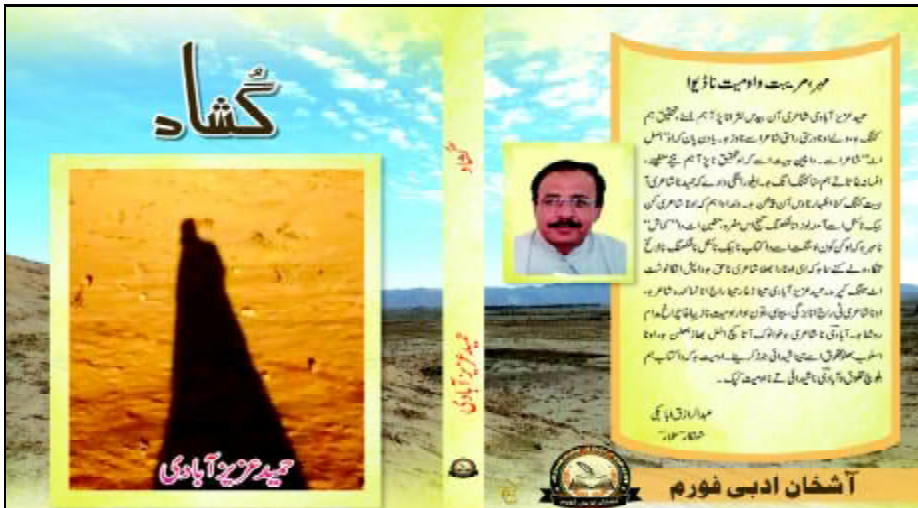
”نور احمد پرکانی“ چیز میں آ شخان ادبی فورم کوئٹہ بلوچستان ”گشاد نا خواجہ“ نارو اٹ تینا خیال آ تا در شانی ء داوڑ کرینے، ”حمید عزیز آبادی نا شاعری نا کتاب گشاد کنے بھاز متاثر کرے کہ خواجہ نا شاعری نا تکنیکی فن اتون اوار اوار تینا تارنخ، تینا ماضی، قوم انا بہر و تے، واقعہ خاتے دلیری و بہادری، رسم و رواج آ تا منظر نگاری ء بھاز

- 15- شکر انا بال اوڑتون
16- پین اخص۔؟
17- اے چناز بیاجنا تک تے شپاد
18- داڑیہہ ء زینیل آ آی ناز قنگ اٹ

..... سکندر رسالک

- 19- کنے پرغا کناسر دارا اس سنگ
20- ہلبیہ خون، یان خون ایتن
21- اوار اوڑتون تینے گون کپن
22- امر بچھونے۔؟
23- ننے ہاریم ء غم تا پین تک
24- اے دیرے کنے پاپو، تاریخ ائی بنام
25- نماخن تے فی دیرا گورنا
26- تینا دڑ غم تے تی بشو کنے
27- ہر اتم دڑ دمس سنگین ہوغاٹ
28- امر بے مراد اٹ اتیان۔؟
29- کرب و بلا
30- نازل
31- تر ند ء خود سر ء

”گشاد“ استاد محترم ”حمید عزیز آبادی“ نا شاعری نا چار میکو کتاب ء۔ ہرا ”آ شخان ادبی فورم بلوچستان“ نا میمہ غان ”2022ء“ ائی شینک مس۔ کنا خیال اٹ ”گشاد“ یعنی ”ہمت، جوزہ، وس، طاقت“ نا پین ء۔ ”گشاد“ نا ”گشاد“ بھاز بھلن ء۔ ”گشاد“ اسے بھلو آ شخان، اسے بھلو جغرا سے نا خواجہ ء۔ پارہ کہ ”چکا با بھلا ہیبت“ دارداٹ کنا خیال اٹ دا کتاب نا پین ”اے دیرے؟“ مروئی کس۔ اٹنے کہ دا کتاب نا بھاز آ نظم و شاعریک ”اے دیرے؟“ نا سر حال آٹو۔ حمد، نعت، نظم، ”جتا رنگ“ ہندا منہ شاعری ”دیرے؟“ نا سر حال آن جتا اری۔ او اسے سوچ اس چست کرینے او سوچ کیک ”اے دیرے؟“ دن تو کتاب نا پین ”گشاد“ نارداٹ انا شاعری فی اسے ہمت، جوزہ، وس، طاقت اس ختنگ، ہرا اونا فن، فکر، سوچ، خیال و قلم نا ء۔ ”گشاد“ نا شاعری اونا روانی اونا اسلوب اونا علم بیان اسے گین ء وڑا سے فی نوشتہ ء۔ ہندا خا صیت آ تا سوب آن کنا است خواہس کہ ائی ”گشاد“ آ ہم تینا خیال آ تا در شانی ء کیک۔ ائی دالاح آفٹ کہ ”گشاد“ نا جاچ ء ہلبیہ۔ کنا ہرا اوڑ وڈول ء، ائی ہمو وڈول اٹ نوشتہ کنگ اٹ۔ ”گشاد“ نا اویکو نا کشل بیج آ اسے زیبا ء فوٹو اسے۔ ہرا ہمت، میدان، مٹس ماس اسے۔ آسان آ جا کہ جا کہ جمے۔ کتاب نا نیام آ اسے میدان اسے نا فوٹو ء۔ ہرا فی درخت، غل ختنگرہ۔ اسے مرغن ء جتا اس ہم ارے۔ زی آن کتاب نا پین مون، عینین اٹ ”گشاد“ نوشتہ ء۔ سچا نا شیف آن استاد محترم ”حمید عزیز آبادی“ نا پین خیسن، عینین روشنائی اٹ نوشتہ ء۔ کتاب نا تہہ انا پینہ غازی آن ”بسم اللہ“ نوشتہ ء۔ اوکان شیف کتاب نا پین ”گشاد“، اوکان شیف کتاب خواجہ نا پین ”حمید عزیز آبادی“ نوشتہ ء۔ اسے چکلو تک خلوک ء لین اس ہم کشوک ء۔ اونا شیف آن ”آ شخان ادبی فورم (رجسٹرڈ) کوئٹہ بلوچستان“، اوکان ہم شیف ”عٹ حق آک نوشتو ک تون

افسانہ

(ارٹھیو بشخ)

ہمسفر

دسچا انتھے مارکونا ہمسفر آ امبل ۽ تینیا بوتار سنگت نا نیت آ شک متنگ کس۔ او اسہ بدگمان ۽ نفسیاتی کش مکش اسے ٹی سفر ۽ بنا کرسا ہندا سوچ اٹی تما کہ کنا بوتار سنگت

ہندا مارکونا حوالی مف؟
ایہن او فک ہرے نا سنگت نسر، ولے یگا دا ڈول انا کاریم ارادہ تا برخلاف ہیبت کریرہ، وداع عمل ۽ اسل غیر فطری پاریرہ۔ گڑاساف ایہو انتھے دا امبل تینیا سنگت آ شک برمتنگ کس۔ کہ ای ہر اتم ارغ کن ہناٹ تو دا فک جٹ اس تینیا مسر۔ متنگ کیک ہندا وخت بوتار مارکونا غریبی نا مجبوری نا فاندہ ۽ ہر فسا اودے امنا کرف۔ ولدا پاروتے ”نی کنا نمبر ۽ ہر ف تینیا نمبر ۽ کئے ایت۔ شام انا باگ آ نی دا کان سر بلٹ ای ہم بریوہ۔ دا سنگت تون دا ڈول انا معاملہ تینیا ای فری افٹ سیریس اٹ۔“

دا بدگمانی تینیا سوچا او تین تون پارے: ”مارانا پیشن متنگ نا ساہت اسے آن پد بوتار انتھے سر بلک؟ مرے مف، وڑاس ارے۔“

ہندا بدگمانی ۽ پک کنگ کن او تینیا بوتار سنگت نا نمبر آرتگ کرے تو ایکان نمبر بند متنگ نا تواریس۔

داسہ پین بدگمان مس۔ سوچا مارکونا نمبر ۽ تو بلک ولے ای ناحق اونا نمبر ۽ ہلوٹ۔

داسہ دا امبل اسہ چک و تاڑ اسے ٹی

کرتے۔“
مار پارے ”شام تمنگ ۽، کئے نا وخت مریک، ای داسہ تینیا ہاسل آ کاوہ۔ پین دے اس حوالی مروں۔“

..... غمخوار حیات

مارکو دا ہر تو م آ سنگت آتے موکل کرے ہنا۔
مار آن پد دا فک اونا سفت اٹی لگار۔ ”بھاز ماخول ۽ مارا کس۔ اللہ جان عمر ۽ تے لکھ اس کے۔ دا عمر اٹ دا خس سوہر؟“
بوتار پارے ”جانی بس ہیبت تربیت نا مریک۔ دا غریب اس تو ارے ولے محنت کنگ ۽ شعوری رابلدی و سر پدی ارے تے، اصل خوانگ تو ہندا دے پارہ کہ بندغ ۽ تمیز و تہذیب اس ہیل ایٹے، ڈگری ۽ تینیا امر کرور۔“

”بالکل داچٹ اس ساہت اس نن تون تو سن اودے سر پد مسن۔“

ڈن پارسا بوتار پارے ”پارای ایہو شام آ نے تون متنگ کپہرہ، ہشس۔ کئے ہزار گچی کن ہنوئی ۽، کنا پیاز آک خاران آن ہنگ ۽۔“

امبل پارے ”خیر سنگت۔ رخصت اف اواراں۔“

ہندا ٹون بوتار تینیا موبائل آن کس انا نمبر آرتگ کرے۔۔۔۔۔ و سر بلک۔

پیشن داسکان پرانا پڑی تا تواریس، ہرا گچین ۽ ساز و ردھم اس ودی کرسا شام و تارستی ناچچی ۽ پرعنگ کس۔

ٹھکانہ غان خوک مسر تو امبل نارخ ہمو تم پین ڈول ہڑینگا کہ ناگمانی وڑاٹ اوقتا ٹھکانہ نا درگہ ملوک کس۔ او چاہس کہ کنا ارٹی سنگت ہرا کہ بوتار اسے، کئے پانگ آن بیدس ہسنے۔ داسہ مارکونا مون آ اوچ پانگ کتو کہ۔ مار ہم اسل ہر کتو۔ او فک تہٹی ہنار تو اونا سنگت او فتنے بھیر کرے۔ خوش آمد در آمد مس۔

امبل مارا تون تینیا سنگت نا درستی راستی ۽ کرفسا پارے: ”دا فلانی ۽، سیوی ٹی ریہنگ، کنا سنگت اسے۔ دا بوتار اسے، سوزی و میوہ غانا واپار کیک، و جندا ناتے ڈغار ہم اریر۔ دا ٹھکانہ ٹی ای اوڑ تون اوار ریہنگوہ۔“

اودلدا مارکونا درستی راستی ۽ کرے، کہ ”ڈن کن تون ہمسفر مسنے۔ خواندہ اسے، ای اودے تین تون مہمانی نا۔ سلہ خلگت۔ کن تون ہندا ک بس۔ خیر تم اسٹ ایلو تون گپ غلبو۔ ای کاوہ ارغ اس اتیوہ۔ نن ایہو بھاز خوار مسنن۔ نیمروچ تو وختی ہننے، ولے امر کین بیگن آن ارغ اس کنوئی تمک۔“

اونا بوتار سنگت پارے ”ای ارغ کنگت تین کن دامہمان کن ارغ اتہ بر۔“

دا ارغ کن ہنا تو لازم ۽ زرس وخت تیر مس۔ پدی کمرہ غابس۔ مارا تون اوار ارغ کنگ۔ زرہ سے آن پد چا اس ہم کنگر۔ دا کان ایکان گپ خلگت۔ شام انا باگ مس۔ تو مارا و فتنے موکل کرسا منت ۽ تا ہر فنے:

”سرنی کن تون کمک کر لیس، ارغ و چا کر لیس۔ اگہ مناسب لگک نے تو نمبر ۽ تینیا ایت، وخت اس حال حوال مریک۔“

امبل پارے ”بالکل دا نمبر ۽، نوٹ

او فک رکشہ ٹی سوار۔۔۔۔۔ مون امبل نا ٹھکانہ کن ہنگ نسر۔

کوئٹہ ٹی ہم پر زیات کر لیس۔ ہرانا اندازہ سرک آ و ہوک آ دیر تیان مسکہ۔ کوئٹہ ٹی پرانا سو ب آن روڈ آک دریاب جوڑ مسرہ، و مخلوق کن اسہ پین جنجال اس مسکہ۔ ہر اتم او فک متکن آ ڈوہ والا چوک آ مسر مسر تو روڈ آ پرانا دیر تا سو ب آن ٹریفک بند کس۔ امبل ۽ ایسیکا دا خار بس۔ ”دا حالیت ۽ دا ملک اٹی، بندغ سچ ۽ مد اسے ناچس ۽ ہنگ کپک۔ ایگ آن پارہ کہ کوئٹہ بیس ۽، بیس مکہ ہندا وڑ ۽؟“

مارکو ہرا کہ ہرے نا سے چپ اس، او تینیا ہمسفر آن سوچ کرے:

”سر۔۔۔۔۔ نی انت کاریم کیسہ؟“
امبل پارے ”ای چین و ویش آن گڑا اتیوہ نا نگ بہا کیوہ، وخت اس کراچی آ ہم گڑا رہی کیوہ۔ نی کئے سر پاس، کئے عجب لگک۔ ای خواناٹ ضرور، بی اسے پاس اٹ، ولے سراس افٹ۔“

مارکو پارے ”جی سرنن یونیورٹی و کانج آن ہیل کرین کل ۽ سر پانہ۔ یونیورٹی نا مالی، چپڑا سی، ڈیور تے ہم سر پانہ۔ نن کس ۽ سر پانگ خراب لکپک، جوان لگک۔“

رکشہ ٹریفک نارنداٹ کرار کرار ہنگ کس۔ کراچی نا کوچ آتا اسٹاپ آن او فک ڈبل روڈ کن پول انازی آن تاب کریر۔ امبل نا ٹھکانہ ڈبل روڈ آکس۔ دا نگ ایگ ہر سا امبل دسچا انت سوچ و سوچ اسے ٹی ڈب پارے:

”بھاز وخت بندغ پین نا فرمائش اٹی چلینگ۔ پین نا فرمائش اٹی کاریم کیک۔ پین نا فرمائش آ سفر ہم کیک۔ پین نا فرمائش اٹی نوشتہ ہم کیک، و خوانک ہم۔“

مارکو۔۔۔۔۔ امبل نا داسلیفیانہ غا ہیبت آتا پداٹ سچ ۽ ورنڈی اس رد عمل اس تمو۔

رکشہ اوقتا مزل آڈ کرے۔ دکان تا ج انا پلازہ ٹی امبل نا ٹھکانہ کس۔ ہر اتم او فک

بدگمانی نا لارا آ تینیا ٹی خلگت کس۔ وار اس دا سوچ وار اس اے سوچ۔ وار دم آ بوتار نا نمبر ۽ خلگت، ایکان نمبر بند ہنا کہ۔ اخیر مزغ تے دم درے۔ تون نیمہ غا او زواں تنگان ہنا۔

سہب اتون امبل ہندن کہ سا کرے۔ کل آن مسٹ ایسیکا بوتار نا نمبر ۽ ڈائل کرے، ولے نمبر داسکان بند کس۔ داسہ اودے تینیا شک انا پک متنگ ناگمان متنگ کس۔ ہر اتم فیس بک ۽ ملابر اتو اسہ پوسٹ اس اونا اپا خ ۽ پر لیفے۔ ہمو مار ہرا کہ درواو نا ہمسفر و مہمان کس، ہمو نا نوٹو خلوک کس کہ ”دما ارادے نا سے گم منے۔“

داسہ اودے فریشانی ہرنے کہ دا انت چکر اس مس۔ دے نیمروچ مس بوتار سنگت نا فون بند پانگ کس۔ دیگر نا پاس آ بوتار نا چکا ایلم نا کال بس سوچ کرے، ”ایلم نا حوال نے تون ارے آخا؟ دروشام انا نماز نا سے نمبر تے بند ۽۔ وٹس ایپ تے ہم درونا سے آن متنے۔“

دا پارے ”او درو دیگر آن شام انا نماز اسکان نن اوار مسنن۔ ولدا دا کان ہنا پارے ہزار گچی آ کاوہ، منڈی آ کنا مال ہنگ ۽۔ ای ہم نمبر ۽ تے ٹرائی کنگ اٹ لکپنگ ۽۔ نم ہزار گچی سوزی منڈی والا بوتار سنگت آتے تے حوال اس کیو۔ اللہ خیر پیش کے۔“

بوتار نا ایلم دا حوال آن پد فریشانی ٹی او کرسا فون ۽ بند کرے۔

امبل تین تون پارے۔ حالیت آک ہندن مسنوک اسل کس آ بھروسہ اف۔

دا انت کہ اس مس ایکان مارا ناگم متنگ نا حوال دا کان نا سنگت نا ہم ڈس اف۔

داسہ چٹ پین ڈول فریشانی ہرنے تے۔ گمان و شک بری تے فریشانی ٹی بدل مسر۔ داسہ اونا استونا بدیتی یکدم

ہمدردی ٹی بدل مس۔ کہ زمانہ اسے آن نن سنگت اُن۔ کنا بوتار سنگت بھاز شایار

بھاز دلبر ۽ بندغ اسے۔ کئے ہر ختی سوری ٹی کمک کرینے۔

11 میکوپنہ غا برجاء

بوگ شوگ

بندغ خرين مفك، زندخريں كيك تے

مترے، یا منچیرے، کڑی نا غلام آک بھاز
ۛ۔ بھلا بندغ آتا اوزار تے ہر فنگ اوفنا
نت دو تینا تنگ ذہنی غلامی نا کچھ اس جوڑ
سنے۔ سادہ ۛ بندغ ہرے، یا بھاز مست
مسزے، یا ای انسان دوستی نا کوڈ آن پیش
تمپرہ۔“ ولدا سیل کرک آ افسر آک مٹار۔
امبل ولدا بدرے پارے“ او خیرا تیک! نم
تخوہ غان ود کاریم کنگ اُرے۔ ہمو

سوب آن شرفدار پاننگرے۔ ہندا سوب
آن راج اث شرف اڑان وگراک کین
منگ ۛ۔ نم کون انگا چچیل آتے دا تعلیمی
ادارہ ٹی ختوہ، است پاپے دا سبک آ
پروفیسری آن استیفہ اتو۔ اسہ وار ولدا
سادہ بی اے اس تھر ڈویشن پاس کیو، ولدا
ایل ایل بی کیو، اسہ دم دروک ۛ یونیورسٹی
اسے آن ڈگری نا چورک اس ہلو، اسہ
مفلس و خیرات ۛ وکیل اسے آن وکالت نا

..... سید محبوب شاہ

حرام خوری نا ڈو وڈول آتے ہیل کیو، منہ
دخت آن پادسہ گھڑ اسے ٹی تینا ڈزی نا
جیبراس ملو، ہمو چیبراس ای مر یو، کباڑی
نا پتلون مرے، انگوک ۛ کوٹ اس مرے،
سڑوک ۛ ٹیل اس پنوک ۛ کڑی اس مرے،
ڈوچ ۛ ٹیشی اس فائل آتے کنا بڈکے، بے
تو ک آن مخلوق ۛ پلگ ۛ بنا کیو، ولدا
دوازده سال آن پد چیف جسٹس جوڑ
منگ آن پد وطن نا ڈاکٹر، انجینئر،
سانندان، وائس چانسلر کون انگا خیرات
آ استاد آتے چراٹ سلفو، اوقیان اوقتا
لاٹھی نا بارواٹ اڑو، دا کنا استق اسے۔“
عدلیہ نم کون انگا کچھ آک کنا خریں انگا
ہیت آتیاں فریشان مخیرے، درو نا ہیت
اسے، سنگت سی سال آن پد تینا باوہ پیرہ ٹی
جانیدار ۛ عدالت اث باتس۔ ولے ہرا
ہیت ۛ او کرے کنا است آ لگا۔ پارے
”ایلیس جنت آ پدی ہنگ کن عدالت
آتخون ہیت وگپ انا بنا ۛ کرینے۔ پین
ای پارہ۔ ولے نمے ساء فیصلہ تاریخی مرو
ۛ۔“

کانو وکیشن برجا کس، امبل پارے:
”ہناٹ، اللہ ملک۔“

چیف جسٹس سرکاری آ اسکول نا ناٹ آتیا
خوانان۔ ابا نا پنوک آ سائیکل آ او اسکول
آ ہناٹ، ای چلیفیٹ او پد آن تو سک۔ ہائی

اسکول اث ہم ڈیک ننا اسٹ کس۔
نیروچ آ صاحب جان چھولے والا اڑان
اسہ رکابی اسے ٹی کپ ۛ اربغ اسے تون
ارغ کنگہ، بسہ۔ و میدان اسے ٹی دیگر
پومپ خلکنہ۔ اونا اسکول نا کاریم ۛ ای
کریٹہ، او گیشتری باسکوپ ہنگ کن
ہناک۔ خوانگ اث کئے آن بھاز گٹ
کس۔ لاء کالج اث ای نقل تہ تے۔ نقل
آتا فوٹو اسٹیٹ آتا پیسہ غاتے ہم ای
تہ۔“ دا ہیت آتے کنگ نا نیام اث بڑا
ہرا، کاٹم اث تینا ہلک پارے ”بس یا
قدرت ناٹخ آک ۛ، اینواو چیف جسٹس
مس۔ ای لاء کالج نا استاد اس، گرا انت
مس یار! ہرا اودے مرغ ارے، ای کوئی
ہیت آتبار اٹ۔“ اسہ لیکچرار اس پارے
”صبر کر، ای بیک تون چیف صاحب ۛ سٹی
کیوہ۔“ امبل خلیس پارے ”نہ کنا است
ہشنگ، راج انا مڑدار آرم آتیاں۔“ ولدا
سیکوٹی افسر آوار اس خلک ”اڑے، مزہ
مُخ! سگریٹ اس خلف کئے، ملی کنا پورغ
آنار لار کنگ ۛ۔“
سگریٹ ۛ منہ کش اث دزتس، ڈو بوٹ انا
کیرغ کرینے۔ ڈوتے خ آئی تس۔ جس
ہلوک آتبار، پارے ”یار! اسہ گرا اس پاو،

تینا گیل ہلنگ ۛ۔ ہندا پروفیسری ٹی پیست و
پنچ سال مس نے، پیر مس۔ ولے میر
متوبیس۔“ پروفیسر مون ۛ تینا مٹ کرے،

وائس چانسلر نارنداٹ کرار کرار آچوٹ و
سبک ۛ لوز چٹ ترسا کرے۔ ہرا اڑان
گرا اس چچیل ۛ ماروسٹر لیکچرار وگرا اس مخوئی
ۛ میڈم پروفیسر نا کو خلسا مٹار۔ پروفیسر نا
ملی بتر باس، پارے ”امر ۛ بد بخت ۛ ادارہ
اسے ٹی نو کران۔ ہر بندغ پاک، ای
لاٹخ اٹ، ایلوراج آتیی ٹیناٹ نا قدر ۛ
کیوہ۔ چانندار آ بندغ ۛ شرف تننگ۔
ولے نا قوم ایٹنا خوش آمد کرک آزندناٹ
دروغ، کرپشن، تعصب، وڈی خوری، درو
کرک و بے ایمانی ۛ ہشاری و چالاک
پارہ۔ وادا چاچک آ قوم چوہ سما کر ۛ۔
وائس چانسلر تینا کڑی نا شمار اث بے
شرف کرے کئے، ای حیران اٹ چیف
جسٹس آ او ہم چپ کرے، پکار داکس کہ
پین اسے نا ڈگی نا خاٹن و ہمو ساگ ۛ بیات
کر سوس، ہرافتے ای وادوار کنگہ۔ ہنا
ہے سنگتیک، ہرافتا بارواٹ منٹو بے وس
بھاز جوان پارینے کہ ننا جج آک لاناک
تقیو، غریب اس انصاف خواہے تو مون
آن لاناک ۛ تینا بڑا کیوہ، ازگار اس
خواہے تو پد آن بڑا کیوہ تے۔“ گرا اس
پروفیسر سلوک کس، نا کو تخر مٹار۔ پروفیسر بد
درے پارے ”مخچو، نمے انت ساء، ای و

مون ۛ بے وڑ خریں کرے۔ پروفیسر
اودے نمب کنگ کس کہ وائس چانسلر بش
مس، دو تے پروفیسر نا سینہ ٹی تس۔
اودے چیف جسٹس نا نمب آن کشا، و بے
شرف کرسا آڈیوریم نا ہال آن پیش
درے۔ پروفیسر زور زور آن وائس چانسلر
پارسا ہناک، ”الے یار! الے یار! چیف
صاحب کنا چکی نا سنگت ۛ۔“ وائس چانسلر
ترند آن پارے ”اوبے عقل، چیف چکی
ٹی نے تون چدایا ٹی گوازی کر یکہ انت؟“
پروفیسر خارا ٹی کس پارے ”بس سررن
دیوال نیام ہمسائے مسنن، اسکول آن
بسہ، ننا ڈگی اس کس، ہڑدے ای اوڈکن
خان دریٹہ۔ ای وادوار ساگ اث اربغ
کنکنن، باور بنگ نے چیف صاحب
تولوک ۛ، اوڑان سوچ کرے،“ وائس چانسلر
خارا ٹی اودے دھکتس، پارے ”ہن
بومبارمر۔ سفا عقل آن مخیر مسنن۔ دا بھلا
مچی ٹی بے شرف کرینے۔“ پروفیسر تینا
ضد آسلوک وائس چانسلر نارنداٹ سفاقی
پیش کرسا ہنا و پارے ”سر! قرآن، ای وادو
اوار گوازی کرینن۔“ وائس چانسلر پدامون
ۛ ہڑسا پارے ”او خیرات نا ڈاؤ انا نئے عقل
کپسہ؟ چیف صاحب گورز تون اوار
کانو وکیشن اٹ تولوک ۛ، ننا خاص انگا
مہمان ۛ۔ ملی و بیڈی نا میدان اٹ لٹ
دوئی سلوک اف کہ نہی اودے نیم پین کرسا،
اودے یار پانگ اُس۔ ایلو کنا خواجہ زرس
ہوش کرے۔ نمے اویار ۛ نا، نمے ای یار اٹ
نا۔ اگہ تینا یار آتے پشہ تو اعظم یار شیدنا
کینٹین آ پشہ تا۔ ہرا کک کہ اسٹوڈنٹ نا
زند آن پروفیسر نا نوکری و ریٹائرمنٹ نا
ونگ آسرمنگ اسکان داسکان ہندا کینٹین

اسہ ادیب دانشور و سادہ ۛ پروفیسر اسے نا
برام مس، نکان ڈز آتیاں تینا برامی نا کٹھو
اث پترینگا۔ بھاز انکا خلیس آن است انا
تے ڈزیکارہ کس۔ ملی تے کاریم کتو کہ،
زنیفہ تون ہیت وگپ اث خیر و شرا نا بنا ۛ
امر کیو؟ جوان جٹ اس گدرینگا، خلیس آ
است اث زنیفہ غان سوچ کرے۔ ”ہیت
اس اڑو، ناراض تو مفیسہ؟“ زنیفہ پارے
”حکم کرے۔“ پروفیسر پارے ”جٹ اس
مست نا و کنا برام مسوس، بے وس! ہندا
بارواٹ نا خدمت اث حاضر مسٹ۔ پین
حوال خیر ۛ۔ داسہ نی حوال ۛ تینا ایت۔“
ہندن نا یونیورسٹی ٹی ہم اسہ بھاز سادہ ۛ
پروفیسر اس سکہ۔ اودے سلام کنگ و خوش
آمدی نا بھاز شوق کس۔ ادارہ ٹی بھلا گریڈ،
بھلا افسر، وزیر مشیر نا خوش آمادی ۛ مذہبی ۛ
رسم اس جوڑ کر بس۔ ایلو بھلا بندغ
آتخون فوٹو ہلنگ آن اونا روح اث ساہ
تہا کہ۔ ہندا فوٹو تے فیس بک آتنگ و تینا
ریکارڈ اث سوگو کنگ آن ہندن خوش مسکہ،
دن کہ ڈی ایچ اے ٹی پلاٹ اس دو برے
تے۔ اسہ دے یونیورسٹی ٹی کانو وکیشن
منگ کس، پروفیسر صاحب غم و شادے نا
کوٹ و بوٹ آتے پیناس، تیار سلوک
کس۔ کہ امر گورز، وزیر، وائس چانسلر و
چیف جسٹس تون خوش آمدی کیو؟ امر
اوقتون فوٹو ہلو؟ خاص انکا مہمان، گورز
بلوچستان و چیف جسٹس گرا اس صوبائی وزیر
و سیاسی لیڈر مون انا صوفہ غانا تو لوک
کسر۔ پروفیسر اوار اوار بیڑ ہنا کوشت کرے
کہ گورز نا دو ۛ ہلو، ولے پروٹوکول افسر
اودے گورز نا پارہ غا ترپ ہلنگ آن
تورے۔ امبل ہرا بے بڑک سور ۛ، واراننا
تا اٹ کس۔ داسہ خن تے چیف جسٹس نا
پارہ غا سخت کرینس، ناگمان خنان کہ
پروفیسر چیف جسٹس نا کڈ آ بلہ کرے،
ہندا اڑو ٹی وی میڈیا والا تا تار اسے ٹی
اڑینگا، بڑیک ہنا چیف جسٹس نا گٹ اٹی
تہا۔ ولدا زور آن توار اث چیف جسٹس ۛ
پارے، ”او یار! انت حال ۛ؟“ چیف
جسٹس اونا دحرکت آن بھاز بدرے، تینا

افسانہ

کینسر ناگواچی وطن

کیس ہم مون آ بس۔ داسہ کل سنگت شاعری اس کریکہ۔ او زندہ رہینگ
آک داسلاہ کریرہ کہ ہڑتوم آ مکھی مہم خواہسکہ۔ ولے کینسر آن اونا زندا سفر

..... شازئیہ احمد لانگو

..... براہوئی بدل: ملک عیسیٰ خان رند

آتے اوار بنا کینہ۔ ایرمس۔ او کینسر ناگواچی مس۔ دا کوڑی

صالحہ ہم ہرگار آ بندغ آتون حال حوال کرے، ہراکک حسان نا واری آ اونا

مکک ع کریرہ۔ ولے داسہ اوقا جوزہ ہم سوچ بدلینگا سس۔ اسہ وارولدا مخلوق تینا

پروفائل آتیا واجدنا فونو ع خنک۔ صالحہ اسہ وارولدا مونجاس۔ تینا زلی آخار

نا اوکک دا سوچار کہ حکومت نا وزیر و کریرہ۔ حالانکہ داوار ارا نا جوڑنسر۔ داوار

سلاہکار آتیا ہم مکک خوار۔ نواب و سڑدار آتیا ہم کارہ۔ صالحہ تینا سنگت

آتون اوار کل اتون ملاقات کرے۔ اوفتے اسہ جوان ء مکک اس رینگا۔ مکک

اٹ رینگلوک آپیہ غاتے اوکک ہڑتوم آ نا جوڑ آتلمہ باوہ ع ترہ۔ اوکک داسہ بھاز

خوش نسر کہ صابرہ و واجدنا درمان کن داخل پیہہ بھاز ء۔ اوقا جوانی اٹ مکک

میک۔ تاکہ دا پیہہ غاک ختم مریر، توہمو وخت اسکان اوکک پیہہ مچ کیرہ۔

امرا ناگورناک کہ قوم و ملک نا خدمت ء کنگن نافع خناسر، کینسر ناگواچی متنگ

نسر۔ داسہ اوکک مرک و زندانا پک و تاڑ ائی تمانو۔ اوقا درمان کن نچ ء آسراتی اس

بھاز بدر کریرہ۔ درمان آن صابرہ نا حالیت تو جوان مرسا

ہنا کہ، ولے واجد کینسر ناخریکومزل آسر نسکہ۔ واجد اسہ ورناس نسکہ۔ او جوان ء

دے آن پد واجد پنی ء ماراسے نا کینسرنا

دے اسہ دے اس ولدا او سوشل میڈیا غا اسہ چناسے کن مکک نا

خواست ء خنا۔ دا وار صابرہ پنی ء چنا اس دتر نا کینسرنا

نا جوڑی ٹی اختہ کس۔ اونا لمہ باوہ غریبی نا سوب آن اونا درمان ء کرفنگ کتوسہ۔

صالحہ اسہ وار ولدا مون تما۔ ولے منہ دے آن پد واجد پنی ء ماراسے نا کینسرنا

کریں۔ حسان بھاز زیبا و خوش دروشم و خوانندہ ء ورناس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

”انت پانگک اُس، ہر اتم..... ہر اتم مس دا؟“

اوچہاٹ خلسا سرمد آن سوج کرے۔

”انت مس حسان ء؟“ سرمد اودے

پارے ”ای اینوسہب اتون حسان نا ارا

والا اتون حال حوال کریت۔ اوکک

حسان نامیت ء تینا خلق آ دنگ ء۔ اواسہ

پنی ء سوشل ایکٹیوسٹ اس کس۔ راج انا

خیر خواہ نسکہ۔ او اینوپک اسہ ہودہ سال نا

ماراسے کن مکھی مہم اس بنا کر یس۔“

حسان ء ہڈا نا کینسر کس۔ اودہ دے آن آغا

خان ہپتال اٹ داخل کس۔ او جہان نا

خاطر آن ہرگار و پیہہ والا تا مون آ دو

مریہ، کس اونا دو امنہ پیہہ تچا، تو کس

اودے خالی دو مون تس۔ ولدا ہم کس انا

کس اس اونا مکک ء کریکہ۔ حسان تون

اونا نچ ء سیالی اس آلو۔ سیالی کس تو

انسانیت ناس۔ دا چکا ہودہ سال انا مار

سوشل میڈیا غا حکومتی باسک آتیاں مکک

خواہسکہ۔ حکمران آتیاں خواست کریکہ

کہ اوڑتون درمان کن مکک کیر۔

ہر وخت کہ حسان نا دا خواست سوشل

میڈیا غا صالحہ نامون آ بس تو صالحہ ہم تینا

سول سوسائٹی نا سنگت آتون اوار حسان نا

مکک کن مہم ء بنا کرے۔ او ہندرخس

اومیت کر یس کہ حسان نا درمان کن

ہندرخس پیہہ مچ مرو ء کہ اونا درمان برجا

سنگ کرو ء۔ حسان نا درمان کن چجا

شت لکھ روپی درکار کس۔ ہر افاقت و

بند ء حسان نا ارا اوکک کنگ کتوسہ۔

صالحہ اونا سنگت آک دا وخت اسکان

چار لکھ روپی مچ کریرہ، ولے اوفتے

اومیت کس کہ پین ہم پیہہ مچ مریک۔

اوکک ہموچار لکھ روپی ء درو حسان نا باوہ

نا اکاؤنت اٹ جمع کریرہ۔ تاکہ اوکک دا

وخت اسکان ہپتال نابل ء جمع کیر۔

ولے داسہ سرمد پانگک ء کہ حسان دنیا ء

الانے۔ حسان دا کوڑی آن موکل

کریں۔

حسان بھاز زیبا و خوش دروشم و خوانندہ ء

ورناس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اورنا اس نسکہ۔ ہر وخت ہشتندہ نسکہ۔

اودا ہیبت آتے سرمد ء پارسا کرے۔ سرمد
اونا جوان انگا سنگت کس۔ ہر کمکاری مہم
اٹ اوڑتون اوار کس۔ تینا حیثیت نا کچ آ
اونا جوڑ آتون مالی مکک ہم کریکہ۔

”نی راست پاسہ، دا توس ء کینسر اسے۔

ننا اخس نیازی ”بریسٹ کینسر“ آن

کہنگ ء، دن کہ نرا وراج ء کہ ننا نیازی ک

تینا نا جوڑی تے گوجارہ۔ تینا زلی آ

نا جوڑی ء پیہہ۔ ولے ہر وخت کہ دیر

کاٹم آن گدریہنگک تو اوقا نا جوڑی بے

درمان مریک۔“

اواسہ سرورے رپورٹ اس مون آتچا،

ہرائی کہ بلوچستان اٹ کینسر نا نا جوڑ آتا و

کینسر آن کہوک آتا کچ و کھیل نوشتہ

نسکہ۔ اور پورٹ ء خنا تو حیران مس۔“ او

خدایا..... داسہ تو ننا کمکاری مہم ہم سلوک

آتا ء۔ زبانی کلامی توکل پارہ کہ نر نم تون

مکک کینہ ولے راستگی دادے کہ کس تینا

پیہہ ء تفک۔ نن تون پیہہ غاک بھاز کم مچ

متنگ ء۔ ہراک کہ صابرہ نا درمان کن

ہم پور و مفصہ۔ داسہ کہ دا پوسکن آ کس

آک مون آ بسو، دا قیٹی ہم چار کس نا تو

اویکو سٹچ ء۔ اگہ دافتے کن زوت آن

زوت پیہہ مچ متو۔ تو دا ہر چار آ نا جوڑ

آتے ہم چفنگ بھاز سخت ء۔“

سرمد دا ہیبت آتے بھاز مونجائی اٹ پارسا

کس۔

صالحہ اوڑان ارنے کہ ”بلوچستان اٹ

کینسر ہپتال اٹنٹے اف؟“

سرمد پارے ”بلوچستان نا سرکاری ہپتال

آتیی کینسر نا درمان نا شیخ آک اریر۔

ولے اوڑے آسراتی تاکتی ء۔ ڈاکٹر

آک تو بھاز جوان ء، ولے بیدس از باب

آن اوکک انت درمان کرو۔“

صالحہ پارے ”بلوچستان اٹ کینسر نا نا جوڑ

آتے کن اسہ جتا ء بھلو کینسر ہپتال اس

مرے۔ ای تینا مخلوق ء دن کینسر نا

نا جوڑی ٹی کہنگ آختنگ کپرہ۔ داسہ نن

مکک کن پیہہ خواہنہ۔ نن داسہ سرکار آن و

سیاستدان آتیاں کینسر ہپتال اس خوانہ۔

9 میکوپنہ غا برجاء

درمان ء کرفنگ کیک۔

درمان ء کرفنگ کیک۔

درمان ء کرفنگ کیک۔

درمان ء کرفنگ کیک۔

درمان ء کرفنگ کیک۔

غزل

زیر درویش، بسیمہ

ہونے نا تنحائے ستمگر دہمبر
اُخس نے ارے وس ستم کر دہمبر
نئے نون رحم کرنے دیکھ لحاظ کر
دُرُف مَش نی غم تا زخم کر دہمبر
اگر ننگوں اُن اسل رُسلوک اُن
حیا نی کر چٹ شرم کر دہمبر
نی موسم نا رسم ء اسل پرغ داوڑ
نی بخ اٹ نی برف اٹ بھرم کر دہمبر
خَدونا نا ٹھپ آک ء زندہ جُونگ ء
نی دا وار دُن کہ مرہم کر دہمبر
ننا نا حرفی صدی تیان چلنگ ء
نئے بس ء، توبہ نی ہم کر دہمبر
زیر ہم گلہ دار بیزار ء نے آن
ہتم مرنی یا چٹ ختم مر دہمبر

غزل

میر احمد شاکر

دا غزل نا غزل دا ارے نے آ تفوک
نی بدل چٹ، بدل نی اریس گنوک
خاک انا مالک اُس خاک انا دشمنی کیسہ نی
پاس عدل کیس عدل وا اریک خُلوک
نے خنان نی کر لیس نن ہر اناک خنان
نی قتل کیس قتل دن مقلک نن سلوک
پہہ مقیس یا مریس، عادل اُس، ظالم اُس
نی اصل کر، اصل قصہ ء نن ہر وک
شاکر اُن شاعر اُن ظاہر اُن چاسہ نی
نے قول پان قول دا تو اقلک مروک

کینسر نا گواچی وطن

.....8 میکوپنہ خان برجا

داسہ اوپکا فیصلہ کر لیس۔ اوناخن تیتی تینا مسخت نا
دوئی کنگ کن روشنائی زیات مس۔
سرمد پہہ مس کہ اوانت اس کہ سوچنگ ء، اوڑا ضرور
عمل لیک۔ اودے پور ویک۔ داسہ ای ہم دامم اٹ
اوڑون ضرور وارمریوہ۔
پگہ خان سوشل میڈیا غا کینسر ہسپتال نا مہم بنا کرے۔
ہر مخلوق ء بھاز دوست بس۔ ہزار آتیا مخلوق اوفقا کلبو
ء سوشل میڈیا نارداٹ مومن مستی درے۔ مخلوق نا
است بڈی توبھاز کس، ولے حکومت نازی آج ء زم
اس الو۔ دن پاکہ حکومت ناخک کر تے۔
مہم نا تینا ایلوٹ اٹ اوکل پریس کانفرنس اس کریر۔
ولد اسہ ریلی اس کشار، دامم ء اخبار تیتی پور وکورتج
رینگا۔ ولے سرکار تچ آن ساکتو۔ حکومت کن کینسر
ہسپتال بلوچستان ناویل الو۔ اوفتے کن توچین کاریم
بھاز کس۔ جاگہ اس ٹف نائل، جاگہ اس سڑک اسے
لک کنگ جاگہ اس خالی پن انا اسکول آتا اپ
گریڈیشن ناویل آک تے۔ دا بے عقل آسوشل
ایکیٹوسٹ آک تچ اس پہہ مفسہ۔ اول آکشلول
دوئی گلی ٹی پنڈارہ، داسہ پارہ نہ خواجہ نئے تو کینسر
ہسپتال اس جوڑ کبواتیو۔

ہسپتال نا مہم نادے تیتی ہمو ہر چار آدرناک کہ اولیکو
اچ آتے، اوکل دا کوڑی آن موکل کریر۔ خدا غا
سفارنگار۔ ہندن منہ کیس پین مومن آسے۔ صالحہ اسل
گنوک مس۔ کہ داننت منگ ء۔ دافتے ہم کھوئی ء۔
داقل ہم کبیرہ۔ کل کبیرہ۔ صالحہ گنوک کریکہ۔
اودے سنجائنگ سرمد کن بھاز سخت کس۔ جج آ
بلوچستان ء کینسر ء۔ نئے نالائخ آ حکمران آتا کینسر
ء۔ نئے کل ء کینسر ء۔ کینسر نائل آتے بر باد کنگ
ء۔ کینسر نئے بر باد کنگ ء۔ اوچہناٹ خلسا پاریکہ۔
نن اچتے کشلول دوئی اوفقا درآ کا نہ۔ کہ نئے ضرورت
مند نا جوڑ آتے کن لکھ ارا لکھ انا گرج ء۔ اچتے آخر
اچتے؟

دادیر ء نئے مک و مدت تزوک آک۔ مک نہ دافتے
تپہ، کچن کاری تیتی سرسب منگ آن پدا سبلی آ

ہنگ کن دافتون رکشہ نا کرا ہم مقلک۔ نن گڑا انت
اکن دافتیا خواست اکن کان۔

اوفتے مکہ ساف کہ دا دولت تو نئے ء، ہر ادے کہ
اوکل ہر توم آدو تیتی پلنگ ء۔ بلکن نت دوو باٹ
ہم کنگ ء۔ دا ہمو چنا تا پیسہ غاک ء، دا بلوچستان نا
پیسہ غاک ء، دا حکمران آتا جائیداد توف۔ صالحہ
پارسا ہنا کہ۔ سرمد اونا ہیبت آتے ہنسا کر لیکہ۔ اونا
چہی اونا ہم خیال منگ نا شاہدی کس۔
بلوچستان ء اول دا کینسر آن آجوتی تروئی تمک۔
دانا بود و نالائخ آ حکمران آتیاں آجوتی تروئی تمک۔
ہر اچتے کہ دا کھوک آ بندغ آتازرس ہم چرت اف۔
اگہ دافتے چرت ارے تو ہمو اسکیم آتا ہر اچتیا کہ اوکل
کیشن کیرہ۔

کنے داپاکہ پول، سڑک، سرکاری جاگہ غا تا اسکیم آک
ہر سال منظور مریرہ۔ اسہ ایمن ء بندغ اس 25 لکھ
روپی ٹی تین کن جوان ء نگلہ اس جوڑ کیک، ولے
اسہ سرکاری ء جاگہ اسے کن پی سی ون اٹ اونا خوچہ
کر ڈو آروپی ٹیٹ اچتے مریک؟ اوداسہ سرمد آن
سوج کرسا کس۔

داقل پالیسی کم جوڑ کیرہ، تین کن پیسہ زیات جوڑ
کیرہ۔ ننا ایڑہ ولہمہ غاک چنا تا ودی منگ نا وخت آ
مرک انا گواچی مریرہ۔ ولے بی ایچ پوتے جوڑ کروک
آسرا کار مخلوق کن تچ ء آسراتی اس سرپک۔ اچتے کہ
کیشن تو بی ایچ پونا کھوئی تا جوڑ کنگ آن رسینگ۔
صالحہ تینا است انا لار ء کشا۔ بھاز خرین ء ہیبت
کرے۔ سرمد اودے چپ کرفتو۔ اودے سانس کہ
اگہ او صالحہ ء تورے تو صالحہ نا خار طوفان اٹ بدل
مریک۔ او ہم کبیک۔

ولے سرمد ء ہم سہمتو کہ صالحہ ہر ہیبت آتے کرے
اوکل فیس بک آبراہ راست نشر مسر۔

پگہ غا اونا توار تون اوار چندی پین توارک ہم اوار
تھاسر۔ ہراقل کہ بلوچستان ء نا بود آ حکمران آتا
کینسر آن پاک کنگ نا خواست کریرہ۔ سوشل میڈیا نا
رداٹ اوفقا توار بھاز مڑا سکان سرمس۔ چندی ٹی وی
چینل آتیا اوفقا انٹرویو ک مسر۔ غریب ء بیوس آ مخلوق
اوقتون تھے۔ چندی بندغ آک ہندا سوچ خلک کہ
صالحہ ہم سیاست اٹ ہنگ خواہک، ہندا سوب آن او
داخل ہیبت کنگ ء۔ سوشل میڈیا غا صالحہ نا بارواٹ
ارا گروپ جوڑ مسر۔ ہر اققا بھازی صالحہ نا خیر خواہ
کس۔ داسہ تو ہندن محسوس مسکہ کہ نا بود آ حکمران آتا
گڈ کیو وخت خوک کس۔ اچتے کہ داسہ اس تینا خن

نظم

سید غریب شاہ انجم

نن شاعر آک وطن نامیلہ ء امن نا خوانہ

اومیت ناشکی

برجلتن آتیا کین

بولان آن دین تینا راسکوہ آدیر شاخن

پو غ آتا بادشاہی گہوش اٹ بدل مرے تو

ڈیہاٹ دا آسرات ء دے اس برے امن نا

گل گل گلاب اسے کن

است دیر ء داچن نا

نن شاعر آک وطن ناباتی تا ڈر خور ان

لوز آتیت ملم کین

ٹھپ آتے داوطن نا

ورنا تے علم ایتن

جیجا تا کین سیبو

نن دا قلم نا خواجہ

چش آتیت قلم نا

میراٹ دن ء ایلن

اومیت نا سچ ء

پدر بچ خوانسا کے

تے و با ء بند کتو بس۔ اوکل ظلم انا برخلاف توار بوزا
کریر۔

ہندا دے تیتی اسدے اس صالحہ اسدے وی چینل
اسے انٹرویو تنگ آن گڈ تینا ارا غا ہنا کہ، سرمد ہم
اوڑون اوار کس۔ اسدہ ارا تون موڑ سائیکل آسوار ارا
بندغ بسر، اوفقا مونک ڈوک تے۔ موڑ سائیکل آ پد
آن تو لوک آ بندغ تو ک ء کشا اوفقا سیم کاری
کرے۔ سرمد نا کاٹم اسٹیرنگ اٹ لگا، او ہموڑے
جاگہ غا دم تے۔ صالحہ نا داسکان ساہ کس، اوگا ڈی نا
درگہ ء ملنگ نا کوشت کرے تو اونا کاٹم ڈغار آ لڑونج
مس۔ اونا تڑک ہم تینا وطن نا ماش اٹ اوار مرسا
ہنا۔ ہموڑ ہراڑے کہ کینسر ہم تینا ہندا آتے بھاز
تھٹی سوگو کر لیس۔

براہوئی زبان

.....4 میکو پنهان برج

نن بلوچی و براہوئی زبان نا جاگہ غایلو زبان تے دے ون خوانہ، گڑانم تینٹ پا بودا ڈول ننا زباک ننے پٹ کیرہ یا شاپاسی ایتزہ؟ ’صدحیف‘ کہ ننا زباک رو پوکلر آک داسکان پٹ و پول، و زباک ڈاکٹر عبدالرحمن صاحب نا ہیئت آتے تینا وڑاٹ پارہ، و لے اونا پدیکرے ای کپسہ، و اونا سلوک انگا کاریم تے مونی دیسہ۔ حالانکہ ڈاکٹر صاحب اونفے کبھی سال

مست راہشونی تسے، وادیتیا علم وزانت انا پڑاٹ براہوئی زبان ءاسرغالف اسے ٹی انگ ناکوشت کرینے، و اونا خاکہ ساڑی ء، و اولیکو خشت ء مستشرق آتا کاریم تے پنگ نادر و شتم اٹ تخانے، و لے ننا زباک آک شیر و باگل اٹ لگانو، و بیرہ بھلو ہیئت کیرہ۔ کہ براہوئی زبان داسہ مونی ہننے، زبان آخس مونی ہننے، دانا ورندی ء دا زبان ناپن آگرانت کنوک آتیاں اڑینگے، تو حقی آدیک مونی بریک۔ کہ دنیا ناپٹ و پول آک براہوئی زبان ناپٹ و آجت ناپارواٹ انت انت پانگ ء، و ننا ادارہ غاک انت کاریم کنگ ء؟

مست اسہ رپورٹ اسے نارداٹ دا پانگاس کہ براہوئی زبان ختمی ناپارہ غا ہنگ ائی ء۔ و لے دا ہیئت اٹ شک اف، انتے کہ داوخت آبراہوئی زبان ء نوشت کتاب، رسالہ نارداٹ بکار ء، خالی ہیئت کنگ اٹ زبان زندہ سلپک۔ و دانا نما کل انا زمواری ء کہ نن زبان کن کاریم کین، و ہر اسٹ اس کاریم کنگ ء، اوڑتون کمک کین۔ براہوئی زبان اٹ ہم لوڑا آتکمی اف، بس پنگ ناگر ء۔ و اونا لہجہ غاک تینا مٹ تینٹ ء، ہندا لہجہ غاتا پنگ دا ڈول ء، جھالاوانی، سروانی، رخسانی۔ و لہجہ غاتا اسل اف، ہر اسٹ تینا لہجہ ء کاریم اٹ اتے، و لے دانا

نوشت ناوڑا اسٹ مرے، تو زبان ناشون ہنگ پک مریک۔ براہوئی اصل اٹ بلوچی ٹی براہداری و نمہ داری کن کاریم اٹ بریک، و لے ہماز آک دالوز ء فارسی نالوز پارہ کہ دانا معنہ ء مشی آ بندغ پارینو۔ و داناہم پارینو کہ بلوچی نالوز ’برو‘ یعنی پیش تم ء۔ ہندا سوب آن براہوئی پنی منے۔ و ہماز آک دادے حضرت ابراہیم نا اولیاد پارہ۔ و لے کنا پٹ و پول نارداٹ دا ٹی بیج ء راستی اس اف۔ بلکن داسٹی ء ہیئت ء۔ اصل اٹ دالوز ’براہدار‘ آن ہلوک ء، و ہرانا معنہ نمہ دار ء۔ و ہندا یبائی و ہننی و کچینی ناپن آبراہوئی تخنگا نے۔ کس ء اگہ شک ارے گڑا پٹ و پول ناردرگہ

اوڑکن ہر وخت ملوک ء۔ بس خدا ناپن اٹ براہوئی ء دے بک و دیکی (میسوپونیا و ہندوستان) آ دپو، دا مہرگڑھ و بلوچستان ناراج بلوچ آتا زبان ء۔ و داڑتون مہرو مرہبت تخبو۔ و دادے مونی دیو، گڑانم سلامت سلرے۔ و دانا توار تے کن اگہ نستعلیق آن حرف آک ہلنگا نو، تو ہموٹو نوشت کنگے۔ کنے اومیت ء کہ کناراج انا زباک رو پوکلر آک کنا ہیئت آتے است آہلہر و، بلکن سبب مندی و سانسنی وڑاٹ زبان کن کاریم کرور۔ انتے کہ ساڑی وخت انا ننے آن ہندا خواست ء۔

☆☆☆☆☆

ہمسفر

.....6 میکو پنهان برج

ای و اواسہ خاہوت ناباتی تا وڑمستن۔ کنا اونا نیام اٹی سنگتی انت، ایلی منے۔ داسہ ہر بیج منٹ آ نمبر ء ڈائل کیک و لے

نمبر بند پاک۔ سوچا سوچا سر ہلک ہزار گنجی کن، ’’کاو ہے و تاخ آتے تینٹ حوال کیو۔ اونا اے سنگت آک داڑتون ہم اور مسنون۔ فریشانی ٹی مزغ تے کاریم کتو کہ اونا بوتار سنگت آتے فون کیو، اسٹ ارٹ نا نمبر اوڑتون اٹس۔ رکشہ اس دوتس۔ ہنا سنگت نا تینا ہمو ہزار گنجی والا و تاخ آ۔

قدرتی اونا بوتار سنگت آک ہموڑی ساڑی نسر۔ حوال کرے تینا بوتار نا ارفے۔ ایفک ہم فریشان مسر۔ کہ دم اس مسٹ بوتار نا ایلم اونفے کال کریس۔ داک پاریر ’’بوتار ء چار دے آن زیات ء ننا پارہ عاقبتے۔ مال تے ہم استو عتے، انتے کہ ہموچا دے مسٹ اوتینا مال ء سکھر کن

راہی کرے۔‘‘ داسہ امیل ء فریشانی نازراب پلو یڈ کرسا ہنا۔ داکان بوتار سنگت گم گارنس، ایکان ہمو مارو۔ بدگمانی و شک بری تون اور ہمدردی ہم اور منگ اٹس۔ و لے داسہ امیل اسٹل بیوسی آن وار وار تین تون ہو غاک ہم۔ کہ دو آن تے بیج اس منگ کتو۔ ایگ اراغاتے حوال کریکہ ایکان

ہم حوال آخانی اٹس۔ اخیر مجبور مسر بوتار نابلیک ہم بوتار نا فوٹو ء گم مروک نا پڑو تون اور سوشل میڈیا ٹی تسر۔ اوک ایف آئی آر ہم کریس۔ ہمو دے ء داسہ شش ٹو آن زیات مس ننے بوتار نا ڈس ء، ننے امیل نا ہمسفر آ مار کونا۔۔۔۔۔!!

ناپور و آرمنا

.....10 میکو پنهان برج

اونا شیطانی مزغ اٹ شیطانی ء سوچ اس بس کہ امر کہ مرے کتے میرب ء دوئی کردی ء۔ و اصغر ء میرب آن مرکروی ء۔ او ہڑ دے کالج نامون آ اصغر ء دھڑکو تسک کہ ’’نے تو ای الوفت، نی میرب ء الے، میرب آن مرمر۔‘‘ اصغر تینا است اٹی پاریکہ، انت کہ کیسہ کر، ای اسٹل میرب ء الوفت۔‘‘ انتے کہ اصغر میرب تین پتین تون قول و قسم کریس، کہ نن کہون جتا مروفن۔

نن تینا رشتہ نا ہیئت ء کرون۔ اصغر بھاز خوش اٹس ارا غابس درگہ غان خنا کہ ارا ٹی انت ماتم اس لکوک ء۔ کل ہو غنگ ء۔ بس خنا کہ اصغر نا ایلم نالاش تخوک اٹس، ہرا کہ شار آن پدی ہنگ اٹی ایکسیڈٹ مسوس، خلق اٹی توئی ماتم اٹس۔ اصغر ہم تینا ایلم کن بھاز ڈکھیا مس، رشتہ نا ہیئت نیام اٹی سلین۔ ایڑے میرب شام انا تینا ارا والا تون ہیئت کریس، اونا ارا واک بھاز خوش مسوس۔ پاریر ’’دا تو بھاز جوان ء ہیئت اسے، نی اصغر تون اور خوانہ اونا سنگت ہم ارے بس پین ننے دانی انت اعتراض اس مروفن تو اسٹل تیار اٹس۔‘‘ پگہ نی اصغر ء پا تینا لمہ باوہ ء اتے، زو اس، رشتہ ء نما کین۔ اصغر شریف و جوان ء بندغ اسے، رشتہ نالیٹ منگ نا بیج ء سوب اس اف۔ بس پاتا پگہ بریر۔‘‘ و لے خراف جوان انگا

بندغ نا نصیب ہم اودے بھاز پیر اٹی شاعک، ہندن کہ اصغر ایڑے تینا ایلم نا ڈکھ اٹی اٹس، اصغر ء بھاز بھلو فریشانی اس ملاس، اصغر صبر و سگ والو بندغ اس اٹس۔ میرب مہالو آن پک کریس کہ اونا است خوانی ء اونا ارا والا اسٹل نم کپور، او بھاز خوش اٹس۔ او پگہ غا خوشی اٹ کالج آ بس تو اصغر بتویس۔ اصغر امر بروس، او تینا ایلم نا مرک آتو لوک اٹس۔ ہندن منہ دے میرب کالج آ بسک، و لے اصغر ء خفقو کہ، مونجا مسک۔ اونا است اسٹل کلاس اٹی لکوک، سوچ اٹی اٹس کہ اصغر اٹنٹے بنگ، پدا میرب ہم کالج آ بنگ ء الا۔

چپ چپ فریشان ء و کالج آ ہم بنگ۔ کتے پارے کہ نی ہن ہرا دے اصغر بس گڑا ای بروٹ۔ داسہ نی ہنس تو ای پاروٹ تے، پگہ او ہم برو۔‘‘ اصغر پارے ’’ہسی ء، نی اودے پاس پگہ برے، ای ہم بروٹ داسہ امتحان آک خوک ء تیاری ہم کروئی ء۔‘‘ ایلو دے آسہب انا اصغر خوشی اٹ اراغان کالج آ بنگ اٹی اٹس، سوچ اٹی اٹس، اینو میرب ء خنوت، بھلو وخت اسے آن خنوت تے، ہندا سوچ آسٹل کس کس آ اودے خنا، او ہم کالج آ بنگ اٹی اٹس۔ گڑا ہموکان ارا کالج آ ہنا۔ میرب بھاز گلہ کرے، پارے نی داخس دے ہنس، نے مچے کنا خیال ہتو؟ ای ارا والا تے رشتہ کن منفیت، کل خوش ء۔ بس داسہ نم ننا اراغانا ہمو۔ اصغر ہم خوش مس، میرب نارار والاک راضی ء، گڑا اصغر ہم تینا ایلم نا واقعہ ء میرب تون بیان کرے، میرب بھاز ڈکھیا مس۔

پارے ’’اصغر کتے ہنس کتے خبر الو، ای نے بھاز گلہ کتے۔‘‘ ہندا ہیئت گپ آسٹ کالج آس، تو اکبر میرب و اصغر ء اور دو دوئی ہلوک خنا۔ بھاز خارا ٹی بس تینا شیطانی آ چال آتے سوچ کر سا کرے، اخیر پکا کرے کہ اینو کتے ہروڑاٹ اصغر ء میرب آن مرکروی ء۔ کالج نا چھی مس، میرب و اصغر ارا رانا کتہ آ بنگ اٹی اٹس، تو میرب خنا کہ اکبر بنگ اٹی ء، و دوئی تے تو فک اس ہم ارے، او چاہس کہ اکبر اصغر ء خلیک، تو او اصغر نا مون اٹی سلین، اکبر نا اسم میرب ء لگا، اکبر پین ہم بھاز سم خلسا ہنا۔ میرب و اصغر ہڑ تو م آتے سمک لگا، ہڑ تو م آک تموک نسر، بھاز تر و ہنگ اٹی اٹس، اصغر نا سنگت فریز ہڑ تو م آتے ہتہ پتہال آس کرے، و لے افسوز ڈاکٹر آتا بھاز کوشت آن پد ہم ہڑ تو م آک بچک کتوس۔

سینٹ لوئس اٹی تاریخی گیٹ وے آرچ نا
دورہ:

یہودی تا عبادت گاہ ناسیل آن پد ننے
گیٹ وے آرچ آہنوئی نیکہ، ایہین تودا
آرچ شارانا ہر جاگہ غان خٹنگک، ولے
اوڑے شوک ہنگ اودے خٹنگک نا جتا
چس اسے۔ نن اوڑے سرمنگک تون گاڈی
آسہ پارنگک اسے ٹی سلفنگ، اننتے کاو
جاگہ نا کائود نارداٹ گاڈی وے سڑک آ
سلفنگ ناموکل اولوکہ۔ اگہ ولدا ہم کس اس
گاڈی وے سڑک آسلفنگ خواہے تو اوڑے
لگوک الیکٹرک مشین نامون آسلفنگک،
تا کہ ہر گھنٹہ نا پانزدہ ڈالر نا حساب اٹ
گاڈی خواجہ غان پیہہ ہنگ مرے۔ گڑا
فیس زیات نس، ہندا سوب آن گاڈی وے

پارنگک اٹ سلفنگ جوان لگا۔ اوڑے ہر
علاقہ نا سڑک آ گاڈی سلفنگ نا اسہ جتا
نہادا سے، ہر کہ بیچ ڈالر آن بلیس پانزدہ
ڈالر اسکان وے۔ گیٹ وے آرچ وے امریکہ
ٹی اسہ سیل سواتی ہنداس تلنگک، دانا تاریخ
ہم بھاز ہتکن وے۔ گیٹ وے آرچ انا
مطلب دادے کہ دیکھی نا کڈ آمون کنگک نا
اولیوگا۔

اوڑے نا ہنگک آن مست لکٹ آتابست و
بند مہالو آن کنگکاس۔ دا آرچ انا چکر
آن مست بھلا اسکرین آتیا اسہ دستاویزی
فلم اس نشان تنگک، ہرائی آرچ انا تاریخ و
پانگا کہ دا آرچ ہراس اٹی امر جوڑ مس، و
دانا تنگک نا وخت آخس مزور دائی کاریم
کریر؟

گیٹ وے آرچ انا ڈیزائن و اسہ امریکی
اس 1948ء اٹی جوڑ کریس، و اودے
1963ء و 1965ء نا نیامی سال حیثیت
تفنگکاس۔ محراب نا سوگو، زیبا غا دروشم
ملک انا دیکھی بیخ انا درگہ نا نمائندگی و
کیک۔ محراب 630 فٹ (192 میٹر)
مرغن و، و اونا ہر توم آنت تا نیام اٹ
مربس اونا بڑی نا کچ وے۔ اسہ رپورٹ
اسے نارداٹ وادنیاناکل آن بڑا لگا آرچ
آتیا اسٹ اسے۔ 1967ء اٹی دا آرچ
وے خٹنگک کن لکھ آ بندغ آک سینٹ لوئس

احوال سفر

امریکہ ہم ملک اسے..... (24)

..... آصف بلوچ

raazbaloch143@gmail.com

(ابا کی قبیلہ غان تعلقہ اور نا، ”محمد آصف“ نا باوہ پیرہ ٹی
ہتکنین کردگاپ کلی ابا کی وے۔ او کبھی سال آن الیکٹرانک

میڈیا تون گنڈوک وے۔ و بلوچستان و ملک انا ایلو کبھی ادارہ غان تیشی تینا زمواری تے سر
ترسا کرینے۔ دانیام اٹ و امریکہ غا ہنا تو اوڑے شوک بھوک حوال آتے کچ کر سا
نوہتھی دروشم تے، ہرا لک تار نا خا لوک آتے کن تالان کنگک انگ وے۔)

میوزری شار آمون کریر۔ گڑا نن ہم
سنبرینگان، وزی آہنگ کن مخ وے تھین۔

16 در پیچہ جوڑ کنگکاس، ہراکان کچ آشار
انادارہ بھاز جوانی اٹ مسکہ۔ وے لک نا
لفٹ آن بیدس زی آہنگک متنگک کتو کہ۔ و
زی آہنگک کن لفت آن بیدس ایہین تو پاڈو
آک سہرہ، ولے دا آرچ آسرمنگک کن
1076 پاڈو آگونی تناکہ۔ لائن اٹ
سلوک بندغ آتا بھلو مرغن وے چراس تفوک
نیکہ، ٹوٹی نا دروشم اٹ دہ وادانزدہ بندغ و
لفٹ اٹی ریسر اٹ تو لنگک کہ۔ لفت اٹی
تو لنگک آن مست سنگت آک مسخرا کر سا
نوٹو ہم بھیر، کہ اگہ خدا کپ شکست اس
مس، و ننے آن کس اس دا شکست نا
گواچی مس، تو پین مٹ فونوک دا کیمرہ ٹی
رھوک مریر۔ لفت اٹی تو لنگک آن پد ہندن
لگا کس پاپے ننے اسہ کیمین اسے ٹی بند
کننگک نے۔ لفت اٹی ساہ بند منگک نا سوب
آن منہ سنگت اس تو اسل ہنگک آن نمین
مسر، نن تون گودی بھلیک و گودی صنم ہم اوار
نسر، ہر لفت اٹ شیف تو سر، نن منہ منٹ
اٹی آرچ انا اسل زی انا ڈاکہ اسکان سر
مسوس۔ آرچ انا زی آہنگک و فلم ہنگک نا ہم
فیس نیکہ۔ ایہین ہم دا فیس وے نا سنگت
آک تھو لیر، آخا اگہ اولکک دا فیس وے تینا
جیب آن ایٹوسر تو امر کہ مرے بسرہ۔

گیٹ وے آرچ انا نا پ آن کچ آشار
پیدوار خٹنگک کہ، آرچ انا زی آسہ کڈ آن

نیازی اس کنے آن سوچ کرے کہ ”امر
خندہ آرچ وے۔“ ای اودے پارینٹ کہ ”ای
پاکستان آن بسنت۔ دن انگا جاگہ غاتے
خٹنگک آن است بھاز خوش مریک۔ ہندا
سوب آن کنے بھاز چس ہنگ وے۔“ ولدا
ای اونا منت وے ہر فیت کہ او کن تون ہیبت و
گپ کرے۔ و ولدا سا ہم تھو کہ نن امر
شیف بسن، و شیف ڈغار امر ڈوسر مس۔
سینٹ لوئس نا باقی مدرسہ نا پیش امام نا
مہمانی۔

شاہنگ کن وال مارٹ آہنگ نارادہ کرین
تو ہوئل انتظامیہ گاڈی وے مفت تے ننے، و
داڑتو اوار دا ہم پارے کہ ہرا ڈیور نم تون
ہنگ وے اودے چکو ٹپ اس لہترے۔
شاہنگ مال اٹی کن خور نا الی گڑا ہلکن، و
پدی پارک وے ہوئل آسین۔ ڈیور و ہم
ٹپ ترسا خوش کرین۔ کمرہ ٹی سرمن تون

مذہب نا بابت اسل آجونی دوئی
وے۔ نن تینا عبادت آتے بے
چرت کینہ۔ او دا ہم پارے کہ
مہالو داڑے سینٹ لوئس اٹی جمعہ نا
نماز متوک، ولے ای کوشت کر سا
داسہ جمعہ نماز ہم خواغفہ۔ اننتے
کہ ایلو نماز آتا مومن اٹ داڑے
ہندی پاکستانی تا بھلو کچ اس جمعہ نا
دے نماز کن بریک۔ ہیبت و
گپ آن پدمولوی صاحب نا کڈ
آن اٹنگک آ آرغ آک کل انا

کڈ آن میوزری سینٹ لوئس نا بوز بھلا
ماڑیک، وخت اس کہ دیکھی کڈ آن میسی
پسی نا دریاب سفا ویر تے خو بیک آخار
خٹنگک کہ، ہراڑان است سیر کریکہ۔ ہندن
لگا کہ کہ بندغ جہاز اسے ٹی تو لوک داندارہ
غانتے سیل کنگک وے۔ آسمان آچ وے جراس
اولوکہ، ہندا سوب آن شار انا سی میل مر
اسکان نا اندارہ سفا خٹنگک کہ۔ اوڑے منہ
فونو اس بلکن، و وڈیو جوڑ کرین۔ اوکان
ہر پنج دہ منٹ آن پد مخلوق و پدی ونگک نا
بست و بند نیکہ۔ اسہ کیمین اس خورک نیکہ،
ہرائی ننے و بیدر انگا شاری تے
تولنگکاس۔ اوڑے ساڑی اسہ پیر وے

اوڑتو ن مک کیرہ۔ مولوی عمر وے ہرا تم سا متا

کہ پاکستان آن صحافی تا ڈل اس امریکہ نا
دورہ غا بسنے، و اولکک سینٹ لوئس اٹی وے، تو او
ننے پیرہ نن تون اوڑدی نا است خواہی
درشان کرے، بلکن اون نارغ نا ہم سلہ
اسک۔ ارغ نا بابت نن کل سنگت آک
سلہ کر ساتینا ٹوٹی نامسن تے دا پارینٹ کہ
ہرا تم مولوی صاحب نامون آسبرے تو
بیرشت نا خاص خیال داری مرے، تا کہ اونا
است خراب مٹ۔ و ہندن مس، مسنگ
ہوزدے پاکستانی بیرشت پینار، و گد ہم
پینار۔ ارغ نا وخت آ مولوی عمر ہوئل آ
بس، و اودے ہر سنگت تون جتا جتا درتی
راستی کر فنگک، نن حیران کسن کہ امریکہ ٹی
مخلوق وے مذہب آچلینگک انگ نا داخل
آجونی ہم متنگ کیک۔ نن دا پارینٹ کہ
داڑے مذہب نا بابت مخلوق بھاز خوار مرو
وے، ولے مولوی عمر ننے پارے کہ داڑے
مذہب نا بابت اسل آجونی دوئی

وے۔ نن تینا عبادت آتے بے
چرت کینہ۔ او دا ہم پارے کہ
مہالو داڑے سینٹ لوئس اٹی جمعہ نا
نماز متوک، ولے ای کوشت کر سا
داسہ جمعہ نماز ہم خواغفہ۔ اننتے
کہ ایلو نماز آتا مومن اٹ داڑے
ہندی پاکستانی تا بھلو کچ اس جمعہ نا
دے نماز کن بریک۔ ہیبت و
گپ آن پدمولوی صاحب نا کڈ
آن اٹنگک آ آرغ آک کل انا

مومن آخنگک، ہر اٹھنی بریانی، چرغہ، نان، و
کڑا ہی داے اوار نسر۔ کبھی دے تیان پد
دن وے کڈ اکنگ نا واری سیگکاس، نن ہم دن
انگا گڑا تا کنگک کن است دیر کرین۔ نن
ہے کہ امریکہ غا بسون، نا گڑان فاسٹ
فوڈ داے تینا نیکہ، گڑا سنگت آک دا
مہمانی آن بھاز چس ہر فیر، و جوان سیر پڈ
کریر کنگر۔ داخل بھاز کنگک آن پد ہم کونٹی
گڑا تیان بھلو کچ اس بچا، ہر اسنے نن
مولوی عمر وے پدی ارا غا دنگک نا پارین،
ولے مولوی صاحب نمین مس، و اوفتے نا
کچہ کن خٹنگک نا پارے، کہ ننے دا کل ولدا
کاریم لہترہ۔

مومن آخنگک، ہر اٹھنی بریانی، چرغہ، نان، و
کڑا ہی داے اوار نسر۔ کبھی دے تیان پد
دن وے کڈ اکنگ نا واری سیگکاس، نن ہم دن
انگا گڑا تا کنگک کن است دیر کرین۔ نن
ہے کہ امریکہ غا بسون، نا گڑان فاسٹ
فوڈ داے تینا نیکہ، گڑا سنگت آک دا
مہمانی آن بھاز چس ہر فیر، و جوان سیر پڈ
کریر کنگر۔ داخل بھاز کنگک آن پد ہم کونٹی
گڑا تیان بھلو کچ اس بچا، ہر اسنے نن
مولوی عمر وے پدی ارا غا دنگک نا پارین،
ولے مولوی صاحب نمین مس، و اوفتے نا
کچہ کن خٹنگک نا پارے، کہ ننے دا کل ولدا
کاریم لہترہ۔

(برجاء)